

Na exportní vlně

Jsou země, kam kvůli diskriminaci zahraničních výrobců ani nejdeme, říká šéf Škody Transportation Tomáš Ignáčák.

ROZHOVOR
str. 10–11

Kovová revoluce

České firmy rozjíždějí 3D tisk z kovu. A vysoké školy už pro ně zavádějí první specializované studijní obory.

BYZNYS
str. 6

📈 CZK/EUR • 27,020 / 0,000 Kč 📉 CZK/USD • 24,387 / -0,178 Kč 📈 PX • 894,57 / +0,40 % 📉 EURO STOXX 50 • 3018,26 / -0,58 % 📉 ZLATO • 1253,45 \$ / -0,35 %

KOMENTÁŘ: KOBEREC ZA 20 MILIARD DOLARŮ / str. 12

Krátce

Jednodenní operace se prosazují jen zvolna

Ráno nastoupit do nemocnice k operaci a večer odejít domů, to je postup, který se ve vyspělých zemích uplatňuje až u poloviny operací. V Česku je to jen zhruba desetina, přestože ministerstvo i pojišťovny tvrdí, jak tento trend podporují. **str. 2**

Hvězda teleshoppingu chce do konkurzu

WS International, bývalá tuzemská jednička na poli teleshoppingového prodeje, hlásí dluhy celkem 34 milionů korun vůči 130 věřitelům. Kvůli platební neschopnosti chce do konkurzu. **str. 5**

Expobank koupila srbskou banku Marfin

Ruský finančník Igor Kim se dva roky po vstupu na český trh rozmáchl k další expanzi. Jeho Expobank CZ koupila srbskou banku Marfin. Podíl 98,47 procenta získala v mezinárodní soutěži, které se zúčastnili čtyři investoři. **str. 7**

přečtete si:

SPECIÁL
Finance

Leden: euro pod 27

Kurz eura může padnout **pod 27 korun** již během **prvních dní nového roku**.

Pod zlomovou hranici nyní padly tříměsíční termínované obchody s korunou, podle nichž firmy i instituce plánují rok. Důvody mohou být dva. Buďto ČNB **opustí intervenční závazek dřív**, než přiznává, nebo sázky na dřívější posílení měny ovlivňují **extrémní nájezdy spekulantů** na českou měnu. **TRHY & SVĚTOVÁ EKONOMIKA str. 8**

Kolář ET5

9 771803 454307 1 6215

Zápisník
Jana Stuchlíka

Vlaky a kluziště

Francouze vyjdou volby příští rok draho. Socialistická vláda se rozhodla, že zachrání závod Alstomu na výrobu rychlovlaků. Tradiční podnik s kořeny sahajícími do roku 1879 prostě není možné sedm měsíců před hlasováním nechat padnout. A tak stát koupí patnáct rychlovlaků za 450 milionů eur. „Závod v Belfortu je tímto zachráněn“, oznámil premiér Manuel Valls. Má to celé jeden háček. Národní železniční dopravce SNCF se nechal slyšet, že nové rychlovlaky nepotřebuje. Nevadí, opáčily vládní kruhy. Než se pro ně postaví nové tratě, budou z nich normální couráky. Tak snad to voliči/cestující ocení.

Netrvalo to ani rok a Pařížská klimatická dohoda, mimochodem francouzský diplomatický veleúspěch, vstoupila v platnost. Dost fanfár, je třeba začít makat. Na konferenci o výrobě tepla na britské Warwické univerzitě se už experti nechali slyšet, že cesta k nulovým skleníkovým emisím v teplárenství vede přes velkokapacitní tepelná čerpadla. Ta si berou teplo z okolní vody, vzduchu nebo ze země. Těžko si to zatím představit třeba v měřítku pražských sídlišť. Ale třeba by na okrajích města mohla v zimě na podchlazené zemi vzniknout zase po letech přírodní kluziště.

Samsung přestal vyrábět model Galaxy Note 7, který se za krátkou dobu na trhu proslavil spíše jako drahý zapalovač než jako nadupaný telefon. Rozhodnutí Korejců asi nejvíc ocení hasičské sbory po celém světě.

Protagonisté dne

Oto KOŠTA
LÉKAŘ

Někde vznikají koalice proti ANO – v Olomouci je však již potvrzeno, že lidr zdejší kandidátky hnutí bude hejtmánem.

str. 3

Igor KIM
ŘEDITEL EXPOBANK

Banka ruského finančníka vyráží z české kotliny na zahraniční trhy. V mezinárodní soutěži koupila majoritu v srbské bance.

str. 7

Vladimir PUTIN
PREZIDENT RUSKA

Pán Kremlu neunesl francouzský tlak na okamžitý dialog nad válkou v Sýrii a odmítl přijet na plánovanou schůzku do Paříže.

str. 9

ZÁMEK V PLAMENECH

Foto: dtk

STŘECHU JEDNÉ Z BUDOV zámeckého areálu v Plumlově na Prostějovsku zasáhl v noci požár. Oheň hasiči likvidovali v délce 30 metrů. Škoda je odhadnuta na osm až 12 milionů korun. V zasaženém křídle jsou technické prostory zámku, kde se nacházejí sklady.

Jednodenních operací je málo, i když jsou úsporné

■ S problémem mnohých nemocnic zajistit pohotovostní služby o víkendech by mohl pomoci větší rozvoj jednodenní chirurgie. Nemocnicím se ale nevyplatí.

Adéla Čabanová

Jednodenní chirurgie, kdy pacient odchází po zákroku rovnou ten den domů, by u nás mohla mít podle odborníků větší prostor. S jednodenní péčí by přišly úspory ze zdravotního pojištění a také by nebylo potřeba tolik lékařů na víkendových službách.

Zatímco v některých západoevropských zemích probíhá polovina operací ambulantně a ve Spojených státech je to více než polovina, u nás tvoří ambulantní anestezie 11 procent. Uvedl to předseda odborné anesteziologické společnosti Karel Cvachovec. „To je trestuhodně málo,“ řekl.

Odborná chirurgická společnost zveřejnila už v roce 2012 dohodu, kde je jasně vymezeno, jaké výkony je vhodné v rámci jednodenní péče poskytovat. Také ministerstvo zdravotnictví

jednodenní chirurgii podporuje. „Ambulantní a jednodenní péče je nejen levnější, ale i pro pacienta pohodlnější,“ uvedl před časem mluvčí Ladislav Šticha.

Přesto by tempo nástupu jednodenní péče mohlo být mnohem rychlejší. „Zdravotnická zařízení se zuby nehty snaží udržet svoji lůžkovou kapacitu funkční, spíše než aby hledala racionalitu,“ říká Cvachovec. „Ve Velké Británii na počátku tisíciletí řekli, že 50 procent anesteziologických výkonů bude prováděno v podmínkách jednodenní chirurgie. Toto číslo bylo dosaženo v roce 2003,“ uvedl profesor.

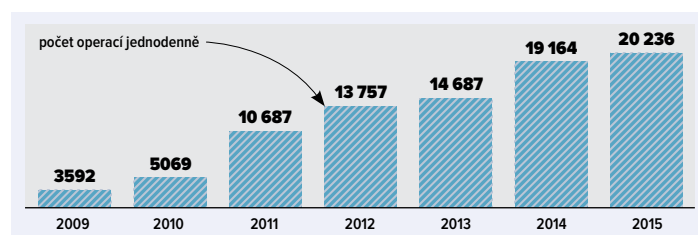
V Česku mohou nemocnice účtovat pojišťovnám jednodenní operace od roku 2009. Mezi lety 2014 a 2015 přibýlo Všeobecné zdravotní pojišťovně pět procent

výkonů jednodenní chirurgie. Celkem loni proplatila 20 tisíc jednodenních operací. I to znamená úspory desítek milionů korun ročně.

Z nemocnic zní, že jsou pro ně výhodnější platby při několika denní hospitalizaci. Po několika letech dohadování letos ukončila běžnou lůžkovou chirurgii středočeská nemocnice v Městci Králové. VZP s ní podepsala jen smlouvu na jednodenní chirurgickou péči.

„Jednodenní chirurgie bude pro naši nemocnici znamenat ekonomickou a odbornou ztrátu,“ uvádí ve výroční zprávě Otakar Mareš, ředitel Městské nemocnice Městec Králové. „V roce 2016 nás bude nepochybně čekat zápas o odbornou i ekonomické přežití,“ dodává.

Počet výkonů jednodenní chirurgie

VZP proplácí péči zhruba 60 procentům pacientů

Pramen VZP

S ANO i bez, povolební jednání pokračují

■ V některých krajích je již o vládnoucích koalicích jasno, většinou se ale o jejich složení stále intenzivně jedná.

Jisté již nyní je, že vítězná ANO skončí v opozici v Plzni, kde včera memorandem o koaliční spolupráci podepsala druhá ČSSD, třetí ODS, Koalice pro Plzeňský kraj a Starostové a Patrioti. Toto spojení umožní těsnou nadpoloviční většinu 23 křesel ze 45 míst v zastupitelstvu. Hejtmánem by se měl stát lídr ČSSD Josef Bernard.

„Napadají mne, že jsem oligarcha, ale kdo jiný dá

jako já, pokud se stanu hejtmánem, veškeré výnosy ze svých akcí Škodovky na charitu a svůj podíl předá do správy advokátní kanceláře,“ komentoval povolební vyjednávání Bernard.

Krajské koalice bez účasti ANO se již ustanovily v Hradeckém a Pardubickém kraji. Tam vytvoří koalici ČSSD, Koalice pro Pardubický kraj, ODS a STAN. ČSSD si ponechá funkci hejtmána, zřejmě se jím stane dosavadní hejtmán Martin Netolický. „Není to tak, že se nám nechce od koryta a že jsme tu provazbení, jak nám bylo naznačeno,“ řekl Netolický v reakci na výtky ANO, podle kterého nabídnuté podmínky spolupráce neodrážely výsledky voleb.

Naopak v Olomouci se ANO a ČSSD na povolební koalici dohodly už krátce po uzavření volebních místností. Včera se k nim připojila ještě ODS. Hejtmánem se stane lídr kandidátky ANO Oto Košta. Podobně i na Vysočině bude základem krajské koalice ČSSD a ANO doplněné o partnera.

Hnutí ANO v Jihomoravském kraji vytvořilo trojbloku s TOP 09 společně s Žití Brno a Starosty pro jižní Moravu. Dohromady mají 23 mandátů z 65. K většině je jich potřeba 33. Trojbloku nyní hledá další partnery k vytvoření koalice.

Vítězná ANO by naproti tomu mělo mít většinu v radě Moravskoslezského kraje. Koalice s lidovci a ODS

Foto Michael Tomáš

V PLZNI JE ROZHODNUTO. Hejtmánem Plzeňského kraje bude bývalý ředitel společnosti Škoda Transportation Josef Bernard (ČSSD).

bude mít v pětadesátičlenném zastupitelstvu 36 hlasů. Hejtmánem bude lídr hnutí ANO Ivo Vondrák. V Libereckém kraji se o vytvoření koalice stále jedná. Vítězní Starostové pro Liberecký kraj (SLK) preferují čtyřkoalici s druhým ANO, ČSSD a ODS.

K povolebním jednáním se vyjádřil i prezident Miloš Zeman, který považuje vznikající krajské koalice proti hnutí ANO za nesportovní spojování stran s cílem vyšachovat vítěze voleb. Podle něj by to mohlo být chápáno jako zrada voličů. /mas, čtk/

NÁZORY str. 12

Otevření posledního úseku D8 v ohrožení

Na rozestavěné dálnici D8 se objevily další problémy se stabilitou podloží. Konkrétně jde o úsek nedaleko Prackovic nad Labem, který sousedí s úsekem, na němž se už v minulosti sesul svah. Pokud budou problémy ohrožovat dopravu, bude posunut termín otevření dálnice. Původně byl stanoven na 17. prosince. Včera o tom informoval ministr dopravy Dan Ťok (ANO).

„Nepustíme tam nikoho, pokud by ta dálnice nebyla stoprocentně spolehlivá,“ uvedl Ťok. Bezpečnost provozu je podle ministra důležitější než slibovaný termín. Přesto ale úřad zatím s otevřením dálnice v prosinci počítá. S Ředitelstvím silnic a dálnic (ŘSD) nyní pracuje na vyřešení problému.

Stabilizace podloží náspu dálnice spočívá podle ŘSD v odvodňování rizikového svahu pomocí štěrkových stěn. Dálnice D8 z Prahy přes Ústí nad Labem do Německa se s nestabilitou podloží potýká dlouhodobě. V červenci 2013 se po silných deštích

utrhl svah u Litochovic na Litoměřicku. Sesuv zavalil rozestavěný úsek dálnice asi v délce 200 metrů a značně poškodil i nedalekou železniční trať.

Podle Miroslavy Pošvárové, ředitelky tzv. Stínového ŘSD, není nový sesuv nic překvapivého. „Dlouhodobě se upozorňuje na rizikové území v délce tři kilometry, které končí operou mostu estakády. Opěra estakády je v pohybu od doby, kdy byla stavebně založena, a měří se. Založení mostu nevyhovuje riziku sesuvu, protože piloty jsou krátké,“ uvedla šéfka neziskové organizace, kterou založil podnikatel Radim Jančura. /čtk/

twitter.com/e15news

STANISLAV ŠULC:

Výrazy D. Ťoka k D8: děláme všechno, počítáme s termínem, veřejnost budeme.. tak to přeložíme do normálnější: D8 letos hotová nebude.

BLESK PENĚŽENKA 1. DOBÍJECÍ PLATEBNÍ KARTA

**BEZ PAPIROVÁNÍ, NUTNOSTÍ VEDENÍ ÚČTU V BANCE, PLATBY ZDARMA!
KOUPITE V TRAFICE A E-SHOPU ZA 125 Kč**

JAKÉ MÁ BLESK PENĚŽENKA VYUŽITÍ?

- BEZPEČNÉ ONLINE PLATBY
- PLATBY CHYTRÝM TELEFONEM
- KONTROLA DROBNÝCH FIREMNÍCH VÝDAJŮ
- UNIVERZÁLNÍ DÁREK

www.BLESPENEZENKA.CZ

Vánoční trhy bude i nadále pořádat Taiko

■ Opozice kritizuje radní za to, že nedali přednost výhodnější nabídce litoměřické společnosti Zahrada Čech. Ta byla vyloučena ze soutěže bez udání důvodu.

Pavel Otto

Výběrové řízení na pořádání vánočních a velikonočních trhů v Praze vyhrál jejich dřívější provozovatel firma Taiko spojená některými médii s pražským bossem Romanem Janouškem. Výsledky soutěže schválila rada v čele s primátorkou Adrianou Krnáčovou (ANO). Vítěz bude za pronájem Staroměstského a Václavského náměstí ročně platit čtyři miliony korun. Opoziční ODS a TOP 09 rozhodnutí kritizují. Podle nich měla vyhrát

Zahrada Čech vlastněná městem Litoměřice, která nabízela o polovinu vyšší cenu.

Taiko pořádalo trhy od roku 2004, předloni dostalo od magistrátu výpověď. Podle jeho minulého vedení byl kontrakt nevýhodný. Taiko dosud platilo za roční pronájem necelých 2,7 milionu korun. Nyní získá novou smlouvu na dobu neurčitou s jednoroční výpovědní lhůtou.

„V danou chvíli je to správné řešení, které dává radě možnost se kdykoliv k tomu tématu vrátit a případně řešit nápad a podněty, jak do budoucna trhy inovovat a dostat je na jinou kvalitativní úroveň,“ řekl radní Karel Grabein Procházka (ANO).

Trhy začnou 26. listopadu. Taiko se bude muset domluvit s prodejci a zajistit výběr a postavení vánočního stromu na Staroměstském náměstí. V minulých letech

se přitom vhodný smrk vybíral už v létě.

Procházka připustil, že tendr nabral skluz. Napadla ho právě společnost Zahrada Čech. Její zástupci jsou přesvědčeni, že byla vyloučena neprávem. Stěžují si také na to, že s nimi město nekomunikuje. „Podle původního plánu se předpokládalo vyhlášení vítěze v polovině září. Na podněty vyloučeného uchazeče odpovíme v následujících týdnech,“ uvedl k tomu Procházka.

Šéf pražské ODS Filip Humplík připomněl, že Zahrada Čech nabízela za roční pronájem o polovinu vyšší cenu než Taiko. „Takto rozhodně nevypadá deklarovaná snaha o transparentnost, kterou se hnutí ANO chlubí. Celá záležitost nápadně připomíná konání jejího stranického kolegy Dana Ťoka, který tak dlouho nebyl schopen nebo ochoten vyřešit mýto, až ho nakonec zadal bez výběrové-

Foto: ČTK

TRHY BEZE ZMĚN. Pořádání vánočních trhů v centru Prahy bude mít opět na starosti jejich dřívější provozovatel firma Taiko.

ho řízení opět firmě Kapsch,“ poznamenal Humplík.

Podobně to vidí Václav Novotný z TOP 09. „Je to dokonale absurdní. Před dvěma lety dostalo Janouškovo Taiko padáka, protože platilo málo. Rok a půl radní nedělali nic a teď

se tváří jako zachránci,“ konstatoval.

Taiko opakovaně uvedlo, že Janoušek v orgánech firmy nefiguroval. Podle výpisu z obchodního rejstříku byla v letech 2004 až 2009 členkou dozorčí rady jeho manželka Simona Steiningerová.

Co s Pražskou tržnicí? Má to ukázat analýza za 1,6 milionu

Praha si nechá vypracovat analýzu využití areálu Pražské tržnice v centru města.

Analýzu pro město vypracuje společnost Nexia AP a Praha by za ni měla zaplatit zhruba 1,6 milionu korun. Tržnice je ve vnitrobloku mezi Rytiřskou ulicí a ulicí 28. října. Analýza má zpracovat výhled provozu tržnice od roku 2017.

Firma v analýze prověří správnost a úplnost účetních informací týkajících se ekonomiky tržnice od roku 2013 do září letošního roku. Rovněž zkontroluje nájemní smlouvy. V analýze má být rovněž soupis prostor, které nejsou pronajímány, nebo těch, které jsou využívány zdarma. Součástí materiálu bude i vyhodnocení poten-

ciálu tržnice a posouzení, zda by bylo možné v areálu zvýšit nájemné.

Letos v červnu pražští zastupitelé rozhodli, že do listopadu bude vybrán koncesionář, který tržnici opraví a bude provozovat. Obnova budovy bude stát přes 300 milionů korun. O obnově trhů v tržnici mluví politici několik let. /ČTK/

Praha chystá seznam městských budov

Hlavní město si nechá vypracovat procesní audit nakládání s městským majetkem. Chce odhalit nedostatky v evidenci majetku nebo jeho netransparentní a problematické využití. Přidělení veřejné zakázky za téměř 800 tisíc korun firmě PricewaterhouseCoopers včera schválili pražští radní. Město chystá také kompletní soupis městských budov.

„Měli bychom mít v brzké době nějakou zprávu o tom, jaké budovy město vlastní a kde jsou městské instituce v nájmu,“ řekl radní pro majetek Karel Grabein Procházka (ANO) minulý týden na jednání výboru pro kulturu.

Město v poslední době řešilo několik případů nevýhodných pronájmů prostor pro potřeby města, nebo naopak městského majetku.

V červnu například rada upravila smlouvu o nájmu Škodova paláce.

Město řeší také spor s Generálním finančním ředitelstvím o prostor Divadla Komedie. Novou smlouvou nedávno upravilo také provoz památníku heydrichiády v kostele Nejsvětější Trojice (na snímku), který město vlastní. Nově kostel pronajímá církvi a kryptu, kde se skrývali parašutisté po atentátu na protektora Reinharda Heydricha, spravuje Vojenský historický ústav. /ČTK/

Krátce

Památník ticha se začne budovat na jaře

Na jaře příštího roku by měla začít přestavba nádraží Bubny na centrum diskuze o holokaustu a jeho odkazu. Na podzim roku 2018, který bude rokem Evropského kulturního dědictví, by se měl Památník ticha otevřít.

Kamiony vyřeší pracovní skupina

Pražští radní schválili vytvoření pracovní skupiny, která se bude zabývat problémy tranzitní kamionové dopravy na území Prahy a Středočeského kraje. Podle dohody zřídí skupinu Praha a vyzve Středočechy ke spolupráci.

Janoušek se obnovy procesu nedočká

Lobbista Roman Janoušek se nedočkal obnovy procesu v kauze úmyslného sražení ženy autem, za které si má odpykat 4,5 roku ve vězení. O zamítnutí jeho žádosti včera rozhodl pražský městský soud. /ČTK/

Někdejší teleshoppingová jednička žádá o konkurz

■ Tržby bývalého lídra tuzemského prodeje přes televizní obrazovky kdysi dosahovaly tří set milionů ročně. WS International teď chce kvůli platební neschopnosti do konkurzu.

Dušan Kütner

Pořady s neodbytným Horstem Fuchsem na obrazovce v minulosti přitahovaly diváky, ale ani ten WS International nepomohl. Firma teď 130 věřitelům dluží 34 milionů korun. Požádala proto o zahájení insolvenčního řízení s cílem jít do konkurzu.

Poslední ranou firmě bylo, když ji ČSOB v srpnu vypověděla kontokorent ve výši deseti milionů. WS International na to už nedokázala reagovat. Firma se snažila jednat, ale splátkový kalendář byl nad její možnosti.

„Dlužník se současně pokoušel dohodnout s akcionáři na pomoci s financováním nákupu zboží, která by uvolnila zdroje pro splácení závazků, avšak neúspěšně,“ uvedli členové představenstva Igor Stahala a Eva

HVĚZDA. Zboží nabízené WS International na televizní obrazovce v minulosti předváděl žoviální Horst Fuchs.

Hálová v návrhu na insolvenční. Firma, kterou vlastní Rakušané Werner a Christine Schleinznerovi, nabízela v minulosti zboží

přes teleshoppingové pořady. Postupně začala zboží kuchyňského a dalšího typu nabízet i ve čtyřech kamenných obchodech v obchodních centrech.

V minulosti se snažila prodávat i na specializovaných prodejních akcích. Od nich ale kvůli neférovému jednání některých jiných hráčů na trhu – označovaných

později jako šmejdi – musela ustoupit, neboť zákazníci o tyto akce ztratili zájem.

Zároveň se firma podle členů představenstva v posledních letech potýkala s nižším množstvím dodávek zboží od hlavního dodavatele než bylo potřeba, a to i v době nahromadění objednávek. Ještě v roce 2004 dosáhly tržby společnosti 345 milionů korun, ale předloni to bylo pouhých 57 milionů. Firma například v roce 2013 zaznamenala ztrátu přes pět a půl milionu korun. K největším věřitelům tak patří televize Nova, které WS International dluží devět milionů, a stanice Prima, jež nedostala dva miliony.

Firma svým zhruba 130 věřitelům dluží celkem

34

milionů korun.

Exšéf Staropramenu nastoupil do Molson Coors Europe

Někdejší dlouholetý ředitel Pivovarů Staropramen Zbyněk Kovář se od října stal šéfem pro export a licenční výrobu Molson Coors Europe. Ta spadá pod kanadsko-americkou skupinu Molson Coors, která od roku 2012 vlastní pivovary Staropramen a Ostravar.

Kovář opustil post šéfa tuzemské pivovarské dvojky na konci března po osmi letech. Poté si vzal volno a jednal o dalším působení v rámci kanadsko-americké skupiny. „Změna vlastníka se pro mne stala příležitostí uplatnit zkušenosti, které

jsem nabyl,“ uvedl tehdy v rozhovoru pro deník E15 Kovář. „Pro svůj osobní rozvoj jsem si řekl, že toho mám ještě hodně před sebou. Kde budu působit v rámci skupiny Molson Coors, je v jednání, existuje několik scénářů,“ dodal tehdy.

Kováře na nejvyšším postu v Pivovarech Staropramen vystřídal od dubna Petr Kovařík, který se do Česka vrátil po pětiletém působení v čele maďarské pivovarské společnosti Borsodi Sörgyar. /duk/

Více E15.cz

Krátce

Dostavba outletu u letiště spolkne další miliardu

Firmy Neinver a The Prague Outlet investují do dokončení outletového centra Prague The Style Outlets u pražského letiště přes miliardu korun. Otevřeno má být příští rok na podzim. Nabídne 190 obchodů, 2400 parkovacích míst a obchodní plochu třicet tisíc metrů čtverečních.

Čtyři firmy chtějí vyrábět registrační značky

Společnosti Samdi, SPM – Security Paper Mill, Eltodo

a Státní tiskárna cenin by rády vyráběly registrační značky pro auta. Jeden kus teď ministerstvo dopravy pořizuje za 77 korun, uchazeči nabízejí 45 až padesát korun.

Podíl tichého asfaltu na silnicích roste

Výroba nízkohlučného asfaltu dosáhla loni 21 tisíc tun, uvedlo Sdružení pro výstavbu silnic Praha. Celkem se vyrobilo 7,68 milionu tun asfaltu, podíl nízkohlučného tak činil tři desetiny procenta a podle odborníků dál poroste. /čtk/

FORMEN FASHION BIBLE

PRÁVĚ V PRODEJI

228 STRAN

Foto: Bloodhound

TIŠTĚNÁ ŠPICE. Vozidlo Bloodhound zkusí v příštím roce prolomit rychlostní rekord 1600 kilometrů za hodinu. Jeho špičku vyrobila metodou kovového 3D tisku firma Renishaw. Jen tak může díl odolávat síle, kterou na ni bude tlačit vzduch proudící rychleji než zvuk, a také teplotě přes 350 stupňů Celsia, již dosáhne třením o vzduch.

Kovový 3D tisk zažívá raketový start

■ Prodej 3D tiskáren pro výrobu kovových dílů roste ve světě každoročně o desítky procent. Do tohoto rozjetého vlaku naskočí i jihočeský Kovosvit MAS.

Jan Stuchlík

Strojírenský podnik Kovosvit MAS ze Sezimova Ústí vstoupí v příštím roce mezi šedesátku světových výrobců zařízení pro 3D tisk z kovů, o němž se mluví jako o budoucnosti oboru. Zařízení, které jihočeský podnik vyvíjel spolu s experty Českého vysokého učení technického, umožní jak klasické frézování odlitku, tak následné navařování kovů metodou 3D tisku. Podnik slibuje, že oproti konkurenci, která používá technologii laserového spékání kovových prášků, budou náklady na výrobu o dvě třetiny nižší.

Kovosvit se pouští na vysoce perspektivní trh. Loni se celosvětově prodaly sice jen necelé čtyři stovky průmyslových 3D tiskáren, ale jak spočítala poradenská společnost Context, znamená to 51procentní meziroční

růst. Většina z uvedených tiskáren skončila v západní Evropě. Celosvětový obrat odvětví 3D tisku včetně tiskáren používajících plasty odhaduje zpráva Wohler's Report na pět miliard dolarů za rok. V roce 2021 by to mělo být už 25 miliard.

Kovový 3D tisk, jímž se vyrábějí třeba části leteckých motorů nebo turbín do elektráren, v českém průmyslu zatím vidět není. „Používá se hlavně k výrobě prototypů. Výrazně zaostáváme v aditivní výrobě kovových součástek, což je zřejmě nejrychleji se rozvíjející oblast ve 3D tisku,“ míní vedoucí partner podnikového poradenství společnosti EY Petr Knap.

Pomocí 3D tisku je možné vyrábět součástky, na které nestačí klasické obrábění. Při výrobě dílů v 3D tiskárnách klesá spotřeba materiálu, takže jsou lehčí a ve výsledku levnější. O technologii se hodně mluví například v oblasti výroby forem pro lisování plastů. Díky 3D tisku je lze opatřit složitou strukturou kanálů,

které slouží ke chlazení forem a vylisků. Tím se dá lisování zrychlit.

„Standardní obrábění 3D tisk z kovů nenahradí. Není totiž vhodný pro hromadnou výrobu. Nyní se tato technologie nejvíce používá ve výrobě zubních náhrad. Produkce tradičních strojírenských dílů je ještě budoucnost. Tam

má ale největší potenciál,“ vysvětluje Josef Sláma, generální ředitel české pobočky výrobce strojů pro aditivní výrobu Renishaw. O 3D tisk se už

podle Slámy zajímají i menší firmy. Zatím je odrazují náklady na pořízení strojů, a hlavně na zaškolení konstruktérů. „Malé podniky do této technologie nepůjdou, dokud jim cestu neprošlapou velcí hráči,“ soudí Sláma.

Strojírenské giganty už přidávají plyn. Siemens letos koupil jednoho ze světových lídrů v oblasti aditivní výroby Material Solutions a zavádí 3D tisk do výroby turbín pro plynové elektrárny. Stejnou cestou se vydal i výrobce leteckých motorů GE Aviation.

Kovosvit chce díky 3D tisku snížit výrobní náklady na třetinu oproti technologii konkurence.

Začíná výchova konstruktérů budoucnosti

■ České vysoké školy už připravují první studenty na využití technologie 3D tisku z kovů. Konstruktérská příprava se totiž proti klasickému obrábění výrazně liší.

Jedna funkce, dva zcela odlišné výrobky. Blok rozvodu hydraulické kapaliny může být provrtaný ocelový kvádr – anebo také spletenec tenkostěnných trubek. Rozdíl hmotnosti pak vychází obrovsky.

„Tento příklad názorně ukazuje, že pro kovový 3D tisk musejí konstruktéři o výrobcích přemýšlet úplně jinak. Jiná než pro klasické obrábění musí být i konstrukční příprava,“ soudí Josef Sláma, šéf české pobočky výrobce strojů pro aditivní výrobu Renishaw.

Novému trendu se už přizpůsobují technické univerzity. Brněnské Vysoké

učení technické přede dvěma lety zavedlo bakalářský předmět 3D tisk, jenž učí konstruktéry vyrábět jednoduché mechanismy z plastů. „V navazujícím magisterském studiu jsme spustili předmět aditivní technologie, který se věnuje 3D tisku kovů,“ uvedl Daniel Koutný z Ústavu konstruování Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně.

Studenti Českého vysokého učení technického v Praze se mohou s kovovým 3D tiskem seznámit od letošního roku v předmětu nazvaném Aditivní a alternativní technologie. „Učíme nové přístupy ke konstruování vnitřních struktur či optimalizaci tvarů výrobků,“ sdělil Libor Beránek z Fakulty

strojní ČVUT. Studentům také vysvětluje, že většina optimalizovaných součástí se nakonec stejně ještě obrábí, aby byly dosaženy požadované parametry povrchu a geometrické přesnosti. /stu/

Pedagogové se shodují, že tisk 3D si žádá zcela jinou konstrukční přípravu než klasické obrábění kovů.

Česká Expobank koupila srbskou banku Marfin

■ Ruský finančník Igor Kim se dva roky po vstupu na český trh rozmáchl k evropské expanzi. Jeho Expobank CZ v mezinárodní soutěži získala majoritu v menší bělehradské bance.

David Vagaday

Srbský peněžní ústav se stal předmětem klání čtyř investorů, z něhož vítězně vyšla česká banka Expobank. Získala tak 98,47 procenta banky Marfin. „Expobank CZ podepsala dohodu o koupi srbské banky Marfin Bank Beograd, která dosud nále-

žela kyperské bance Cyprus Popular Bank,“ konstatovala mluvčí české banky Alena Nováková. „Transakce ještě podléhá schválení ze strany srbských regulačních orgánů a ohlašovací povinnosti u České národní banky,“ dodala.

Oba finanční domy se dohodly, že nezveřejní hodnotu kontraktu. Podle informačního materiálu pro potenciální investory však účetní hodnota vlastního kapitálu banky Marfin činila loni v srpnu 3,6 miliardy di-

nárů, tedy téměř 780 milionů korun.

Prodáváný srbský finanční dům vznikl v roce 1990 pod názvem Centrobanka.

Kypřané jej koupili před deseti lety a v roce 2008 změnil jeho název na Marfin Bank Belgrade. Banka v Srbsku provozuje osmnáct poboček a její podíl na tamním trhu

nedosahuje ani jednoho procenta. S akciemi banky se obchoduje na bělehradské burze. „Srbský bankovní trh má velký potenciál a pro počáteční investici je veli-

kost Marfin Bank ideální,“ vysvětlila Nováková.

Podle letošních statistik srbské centrální banky Marfin zaměstnává 288 lidí, což ji mezi třemi desítkami finančních ústavů v zemi řadí na 21. místo. Podle bilanční sumy 22,5 miliardy dinárů je dvacátá. V pololetí prodělala 164 milionů dinárů, což z ní udělalo pátou nejztrátovější banku v Srbsku.

Také Expobank CZ patří na domácím trhu mezi menší hráče. Její bilanční suma činí necelých 21 miliard korun. Ve svých osmi pobočkách v Praze a některých krajských městech zaměstnává 214 lidí. Loni vykázala čistý zisk 105 milionů korun.

Více E15.cz

Banka Marfin
v pololetí prodělala
164
milionů dinárů. Stala se
pátou nejztrátovější
bankou v Srbsku.

ERB bank už nemůže plnit své závazky

Garanční systém finančního trhu musí do sedmi pracovních dnů začít s výplatou náhrad vkladů klientům ERB bank. Česká národní banka oznámila, že finanční dům s ruským kapitálem už není schopen dostát svým závazkům.

ERB bank se zaměřuje hlavně na financování českého exportu do Ruska, ale poskytuje i běžné bankovní služby, v Česku má pobočky v Praze a v Karlových Varech.

Centrální banka už v březnu zakázala ERB bank poskytovat úvěry a přijímat vklady od veřejnosti. V pondělí pražská pobočka ERB bank neumožnila svým klientům výběry peněz, což zdůvodňovala momentálními technickými problémy. /čtk/

Více E15.cz

Novinky pro designovou jízdu

Předpovědět, jaké barvy budou v automobilovém průmyslu v nadcházejícím období trendy, je každoroční výzvou pro návrháře z divize Coatings společnosti BASF. Při tvorbě kolekce čítající na 65 barev se letos autoři nechali inspirovat zejména fascinací virtuálním světem a touhou po sebevyjádření.

BASF sbírá informace o každém regionu od Asie přes Evropu až po Severní Ameriku. Díky intenzivní spolupráci týmů na jednotlivých kontinentech mají zákazníci možnost vybírat jak z celosvětových trendů, tak z barev oblíbených v daném regionu. Na nové paletě automobilových barev najdete především syntetické barvy, odstíny modré, bílé či stříbrné. Naproti tomu budeme moci vybírat z chromatických barev přírodních odstínů. V budoucnu se barevné portfolio rozšíří také o inovativní pigmentové efekty, které umožní mísení dvou a více barev. Jak ke globálním trendům přispívají jednotlivé kontinenty?

Evropa mění identitu

Vývoj automobilového průmyslu v Evropě jde rychle kupředu. Starý kontinent objevuje velký potenciál také v barvách, barevných efektech a texturách. Modrá obecně platí za jednu z nejoblíbenějších barev. Na přední příčce se pravděpodobně udrží i na-

dále. Oblíbená bude takzvaná ASMR Blue - intenzivní modř s metalickým efektem. Do popředí se dostávají i barvy od krvavě červené po tmavé odstíny rudé, antracitově zelené a černé. Ta se na vrcholu drží již několik let a znovu získává na oblíbenosti, zvláště pak její hluboké tmavé odstíny.

Hravá a svěží Asie

Navzdory ekonomickým a jiným výzvám zůstávají státy asijského regionu optimistické. Optimismus se odráží i v barvách automobilů. Jsou svěží a hravé. Oblíbená je třeba modrozelená. Asiáté touží především po kvalitě a kreativě, což se odráží například v elegantní metalické pískově béžové.

Severní Amerika – region nekonečných možností

Mezi barevné odstíny opévanou Severní Amerikou patří jemná sofistikovaná stříbrná, která v závislosti na úhlu pohledu přechází do modré či zelené. Tohoto efektu se společnost BASF podařilo dosáhnout kombinací unikátních pigmentů a jiných technických vychytávek a svědčí to o výjimečných schopnostech designérů.

Koruna může posílit už po Novém roce, čeká trh

■ Silící spekulace, že ČNB opustí kurzový závazek vedou k tomu, že trh předpokládá kurz 26,93 korun za euro už v polovině ledna.

Jaroslav Bukovský

Kurz 27 korun za euro může padnout už během prvních dnů roku 2017. Vyplývá to z tříměsíční projekce kurzu koruny vůči euro (forwardy), kterou firmy i finanční instituce využívají pro plánování svých budoucích transakcí.

Podle dat agentury Thomson Reuters tak trh v polovině ledna příštího roku předpokládá kurz koruny 26,93 za euro. Část spekulantů tak počítá s tím, že ČNB uvolní domácí měnu ještě před koncem prvního čtvrtletí, jak v současnosti avizuje. „Vnímání krátkodobého vývoje koruny se změnilo po posledním jednání bankovní rady ČNB. Lidé na trhu si zkrátka vyložili slova banky jako možnost dřívějšího než dosud očekávaného konce kurzového závazku,“ říká hlavní ekonom Deloitte David Marek. Posun tržních sázek je podle ekonomů odrazem sdělení ČNB, že banka může uvolnit korunu i před dosažením požadovaného dvouprocentního tempa

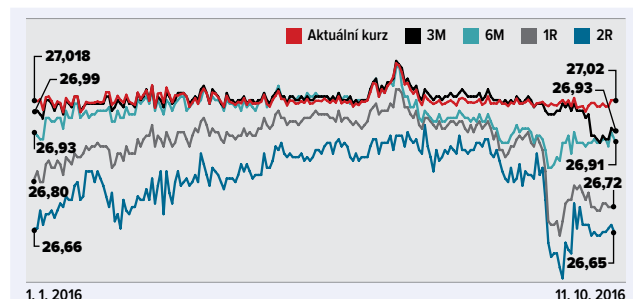
růstu cen. „Část trhu začala sázet na to, že kurzový závazek může padnout například pod vlivem silné aktivity spekulantů,“ uvádí ekonom Komerční banky Marek Dřímál. Ta je přitom realitou posledních týdnů.

Aby ČNB odvrátila posílení české měny, musela jen během září utratit za intervence podle odhadů Generali Investments kolem 70 miliard korun. Šlo by tak o třetí největší měsíční účet centrální banky za obranu slabé koruny od spuštění intervencí v listopadu roku 2013. Ty prozatím ČNB vyšly na částku kolem 700 miliard korun. Pokud by banka řídila kurz koruny až do druhého čtvrtletí příštího roku, jak zamýšlí, účet by ještě podstatně vzrostl. Podle ekonomů bude

totiž aktivita spekulantů dále silnit. V horizontu šesti měsíců počítají projekce s kurzem koruny 26,89, v polovině října příštího roku má být euro k mání za 26,72 koruny, česká měna by tak byla o jedno procento silnější než nyní.

Podle některých ekonomů leží tržní sázky nerealisticky blízko. „Předpokládáme, že ČNB uvolní korunu nejdříve na konci roku 2017. Bude záležet na vývoji v eurozóně, tempu růstu českých mezd a na domácí inflaci,“ říká analytik České spořitelny Jiří Polanský. Sama ČNB předpokládá uvolnění koruny v závěru léta příštího roku. Poté může česká měna podstatně zesílit, podle odhadů České bankovní asociace se kurz ustálí mezi úrovní 24 a 25 korunami za euro.

Vývoj očekávaných kurzů koruny vůči euro v horizontu tří měsíců až dvou let (forwardové kurzy)

Pramen Thomson Reuters

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 11. 10. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,406
Čína	1	3,630
Dánsko	1	3,631
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,598
Japonsko	100	23,513
Kanada	1	18,445
Maďarsko	100	8,874
Norsko	1	2,989
Polsko	1	6,326
Rusko	100	39,067
Švédsko	1	2,776
Švýcarsko	1	24,709
Turecko	1	7,916
USA	1	24,387
Velká Británie	1	29,940

Akcie na pražské burze

11. 10. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	55,85	0,00 %
ČEZ	454,00	0,00 %
Erste Bank	728,60	0,33 %
Fortuna	90,90	0,94 %
Kofola	394,00	0,15 %
KB	888,00	0,58 %
Moneta	80,55	1,32 %
O2 CR	223,40	-0,27 %
Pegas	789,00	0,78 %
Philip Mor. ČR	12520,00	-0,05 %
TATRY	709,00	0,00 %
Unipetrol	179,00	-0,44 %
VIG	500,30	1,15 %
Celkový objem (v tisících korun)	948 530	

NEJvyšší VĚŽ NA SVĚTĚ

V ROCE 2020 by měla stát ve Spojených arabských emirátech nejvyšší budova na světě The Tower, která by měla být zároveň nejvyšší věží. Se svou výškou o sto metrů překoná slavnou Burdž Chalíf, která stoupá do výšky 828 metrů. „The Tower redefinuje spektakulární panorama celého národa,“ uvedla developerská společnost Emaar Properties ve své zprávě s tím, že by měla nadále posílit reputaci emirátů v oblasti inovací a umocnit vynikající výsledky v oblasti architektury a inženýrství.

Krátce

Samsung končí s výrobou telefonů Note 7

Problémy se vznícením baterie jsou důvodem, proč Samsung končí s výrobou telefonů Galaxy Note 7. Firma v prohlášení pro burzu uvedla, že učinila rozhodnutí o zastavení výroby v zájmu bezpečnosti spotřebitelů. **NÁZORY str. 12 Vice E15.cz**

Čínské banky budou potřebovat gigantickou částku

Až 1,7 bilionu dolarů budou potřebovat čínské banky k tomu, aby mohly překonat problémy 200 největších čínských společností, které nebudou schopné splácet své dluhy. Vyplývá to ze studie společnosti S&P Global. **Více E15.cz**

Poptávka po oceli by měla konečně vzrůst

Světové sdružení oceli uvedlo, že podle nové prognózy se letos poptávka po oceli zvýší o 0,2 procenta na 1,501 miliardy tun místo doposud očekávaného poklesu o 0,8 procenta na 1,488 miliardy tun. Zlepšení prognózy podle WSA způsobil hlavně příznivější výhled poptávky v Číně a v Rusku.

GE kupuje výrobce lopatek turbín LM Wind Power

Dánský výrobce turbín pro větrné elektrárny vyjde americkou společností General Electric na 1,65 miliardy dolarů. Akvizice má podpořit divizi obnovitelných zdrojů energie GE, uvádí se ve včerejším prohlášení /čtk/

Putin zrušil kvůli Sýrii plánovanou návštěvu Francie

■ Kremlu se nelíbí, jak se Paříž angažuje v syrském konfliktu.

Přesně za týden měl ruský prezident Vladimir Putin přiletět na pracovní návštěvu do Paříže. Včera však plánovanou schůzku se svým francouzským protějškem zrušil poté, co mu François Hollande nabídl jednání výhradně o Sýrii. Putin měl původně při návštěvě Francie ve francouzské metropoli oficiálně otevřít nový ortodoxní kostel a zhlédnout výstavu ruského umění.

Hollande v neděli prohlásil, že si klade otázku, zda má nadcházející setkání s Putinem vůbec nějaký smysl. „Můžeme dosáhnout, aby Rusko přestalo jednat tak, jak jedná ve spolupráci se syrským režimem? Že podporuje letectvo režimu, který bombarduje obyvatele syrského Aleppa?“ konstatoval francouzský prezident.

Den nato francouzský ministr zahraničí Jean-Marc Ayrault sdělil, že Francie požádá Mezinárodní trestní soud, aby začal vyšetřovat válečné zločiny, kterých

se podle Paříže dopouštějí syrské a ruské síly bombardováním syrského Aleppa. „To se týká všech, kteří zodpovídají za dění ve městě včetně ruských lidí,“ uvedl ministr. Ayrault minulý týden navštívil Moskvu, jež poté v RB OSN francouzský návrh na rezoluci k zastavení bojů v Aleppu vetovala.

Že je dnes pro Francouze řešením občanské války v Sýrii zásadním bodem jejich zahraniční politiky, dokázal Ayrault i glosou k nedělní „prezidentské“ debatě v americkém St. Louis. „Nemůžeme zasahovat do amerických záležitostí, to je volba amerických občanů,“ připustil, ale vyjádřil naději, že zvítězí Hillary Clintonová. Od ní očekává, že vnese pořádek do americké zahraniční politiky, zejména v souvislosti se Sýrií.

„Už v roce 2013 jsme doufali v tvrdou reakci na to, že syrský prezident Bašár Asad použil chemické zbraně,“ podotkl Ayrault. „Ale ani Britové, ani Američané nebyli s to zareagovat.“ To byl podle francouzské vlády zlom, po němž se válka zintenzivnila a IS ještě posílil. /čtk, hý/

MERKELOVÁ V AFRICE

Foto čtk

U KOŘENŮ MIGRAČNÍ KRIZE. Mladí Afričané často přicházejí do Evropy s falešnými představami a často ani nevědí, zda budou moci zůstat. Během návštěvy Etiopie to řekla německá kancléřka Angela Merkelová, jež včera ukončila třídenní cestu po afrických zemích, jejímž cílem bylo mimo jiné zmírnit migrační tlak na Evropu.

Krátce

Buffett se ohradil proti Trumpovu výroku

Miliardář Warren Buffett platí americké federální daně každoročně od roku 1944. Třetí nejbohatší muž světa to uvedl v prohlášení, v němž popřel slova republikánského prezidentského kandidáta Donalda Trumpa při televizní debatě s Hillary Clintonovou. Trump řekl, že Buffett stejně jako on sám a další bohatí podnikatelé využívá daňové odpočty,

aby se placení daní vyhnul. Buffet dokonce před pěti lety zneklidnil Ameriku požadavkem „z dílny Socialistické internacionály“, aby bohatí platili vyšší daně, než platí.

Španělsko hrozí třetí volby během 12 měsíců

Španělský král Filip VI. se kvůli povolebnímu patu opět setká s lidry politických stran 24. a 25. října. Pokud uzná, že má někdo z nich šanci na důvěru

v parlamentu, nominuje ho na premiéra. V opačném případě budou muset Španělé v prosinci již potřetí během 12 měsíců k volbám.

Turecku se nelíbí návrh vyzbrojit syrské Kurdy

Turecký premiér kritizoval návrh demokratické prezidentské kandidátky Hillary Clintonové na vyzbrojení syrských Kurdů za účelem boje proti IS. Ankara má syrské Kurdy za teroristy. /čtk/

Náš člověk v USA

Julie Urbišová

Ostrý střet

Pokud se první debata kandidátů na prezidenta nesla v jakžtakž přátelském duchu a diskuzi doprovázely kromě útoků i úsměvy a vtípné narážky, v té druhé zbyly jen útoky. Už to, že si Hillary Clintonová a Donald Trump v úvodu nepodali ruce, dalo tušit, že tento večer bude ostřejší.

V neděli večer to v běžné americké domácnosti vypadá tak, že minimálně mužská část

sleduje americký fotbal. Tento týden to v mnoha rodinách dopadlo jinak. Stejně jako u známé Eriky, kterou druhý den potkávám v kavárně.

„Já seděla v jedné místnosti s debatou a manžel v druhé s fotballem,“ říká a pokračuje, co jejího manžela od sledování odradilo: „Rozčiloval se, jen co jsem zapnula televizi a ty dva tam viděl. Letos nemůže kampaň vystát, je vystresovaný a našťavý, mezi čím si bude muset vybrat. Upřímně, já to beru spíš jako zábavu.“

Je pravda, že z prezidentských debat, které bývaly určitou zárukou serióznosti, se spíš stala nekoukatelná fraška. Vědělo se to už tak nějak předem a každý druhý je myslím

tentokrát sledoval hlavně kvůli Trumpovi. Voliči už si zvykli na strohý a vesměs věcný projev Hillary Clintonové. Zdá se, že i všichni kostlivci z její skříňky jsou venku. Ovšem Donald,

to je něco jiného. S každým jeho vystoupením jako by začínal nový díl seriálu.

Trump, který do debaty přišel jako muž tvrdě zasažený zveřejněním nahrávky, na níž

se chlubil svými úspěchy u žen, však nedopadl tak zle. Svě podporovatele jistě potěšil. Byl připravenější než poprvé, i podle průzkumů se mu vedlo lépe, než mnozí očekávali.

V naší čtvrti na předměstí New Orleansu jsou měsíc před volbami vidět hlavně cedulky podporující Trumpa. Zatím je to ve srovnání s minulými volbami celkem slabé. Ačkoli jsou našimi sousedy hlavně američtí běloši, jen několik bloků od nás začíná čtvrt, kde člověk narazí na restaurace a obchody výhradně s produkty Latinské Ameriky. Pár bloků jiným směrem zase stojí nevýrazná mešita. Názory tisícovek Mexičanů, Hondurasanů a Arabů s americkým

občanstvím, a tedy právem volit se člověk nedozví. Většinou nejsou navyklí veřejně se k někomu hlásit. Zato názory Trumpových příznivců jsou jasné a hlasité. „Je potřeba tu udělat pořádek. Postavit zeď, s tím souhlasím a další uprchlíky naše zem taky nepotřebuje,“ povídal mi zapálený děda na místním dětském hřišti. Má v tom jasno. Stejně jako většina na americkém jihu, tradiční výspě republikánů. Hillary ve druhé debatě podle průzkumů opět zvítězila, ale bylo by obrovským překvapením, kdyby tady v Louisianě zvítězila i v těch skutečných volbách za měsíc.

Autorka je novinářka žijící v USA

Foto: E15 Michael Tomeš Zx

Přes tramvaje pro Chemnitz se snažíme uchytit v Německu

■ Plzeňská strojírenská skupina **Škoda Transportation** dělá stále větší díl svého byznysu v zahraničí. Vedle dobývání Německa se snaží například prorazit i do Izraele a nebrání se přitom spolupráci s čínskými firmami. „Nejnověji uzavřené kontrakty jsou právě exportní,“ říká **generální ředitel a předseda představenstva Tomáš Ignačák**.

Jan Šindelář

ES Škoda má za sebou vítěznou arbitráž s Českými drahami. Přesto, neuškodil ten spor podniku, pokud jde o obraz u zákazníků a veřejnosti?

Ano, jednoznačně nás to poškodilo. Ovšem nikoli výsledek arbitráže, ale především vše to, co se řeklo kolem. Objevila se spousta nepravd a nepodložených výroků. Jsme firma, která zaměstnává pět a půl tisíce lidí, více než polovinu pro-

dukce vyváží do zahraničí, investuje miliardy do vývoje vlastních výrobků a v neposlední řadě má mnohaletou tradici. Co proběhlo v médiích, nás skutečně poškodilo. My jsme přitom dělali vše pro to, aby ta arbitráž vůbec nebyla. A dokonce i po vyhlášení výsledku jsme usilovali o smírné řešení.

ES Kvůli některým výrobkům jste hrozili žalobou ministru dopravy Danu Ťokovi. Podali jste ji?

Naši právní zástupci udělali detailní analýzu těchto výroků a doporučili žalovat spíše ministerstvo dopravy jako instituci. Tato žaloba by měla podle právníků větší šanci na úspěch než žaloba na fyzickou osobu pana Ťoka. Po zvážení všech okolností jsme se nakonec rozhodli žalobu nepodávat. Ta by se totiž s největší pravděpodobností řešila déle, než je mandát současného ministra. Navíc na ministerstvu dlouhodobě pracuje řada odborníků, jejichž prá-

ce si vážíme a na které jsme rovněž při našem uvažování brali ohled.

ES Staráte se o to, jak to s onou spornou sérií lokomotiv vypadá a jak je to s možností jejich provozu v Německu? Nebo to necháváte čistě na Českých drahách?

My jsme naplnili smlouvu a dodali povolení k provozu a jejich ekvivalenty pro všechny požadované státy. Pokud jde o provozování strojů v konkrétní zemi, je to záležitost provozovatele. Dál bych to nerad komentoval, protože arbitráž sice skončila, ale stále běží soudní spory.

ES Drahám tedy nijak nepomáháte získat povolení k provozu od správce kolejí DB Netz pro trať do Hamburku?

Zcela upřímně, kdyby zde fungovala normální dohoda a spolupráce, nikdy by se to tak daleko nedostalo. Mohli bychom pomoci se získáním povolení od německého správce sítě. Kvůli nepřátelskému ovzduší a právním přestřelkám ale obě strany trpí a trpí tím i sama lokomotiva. Celé se to tím jen zbytečně protahuje.

ES Půjдете do tendru na pronájem rychlých lokomotiv, který dráhy vypsalý? Zatím jsme neměli možnost se blíže s požadavky seznámit. Až se obeznámíme s dokumenty, můžeme účast v tendru zvážit.

ES Vůbec největší zakázkou Škody je S-Bahn v Norimberku, kde máte být dodavatelem vlaků pro National Express. Už se to pohnulo kupředu?

To je skutečně velký projekt v hodnotě téměř deset miliard korun. Celkem jde o 39 pětivozových jednotek pro příměstskou dopravu kolem Norimberku. Počátkem roku 2015 jsme vyhráli tendr a National Express potvrdil naši nabídku. Bohužel se Deutsche Bahn odvolaly k bavorskému BEG (úřad bavorské vlády, který zajišťuje veřejnou dopravu – pozn. aut.). Nyní je stav takový, že v říjnu by měl zasednout odvolací soud a já doufám, že definitivně rozhodne. Je to poslední odvolací instance.

☞ Jednodušší je asi dodávka vysokorychlostních souprav pro Deutsche Bahn. Proč jste na veletrhu Innotrans v Berlíně ukázali jen lokomotivu, a nikoli celý vlak?

My jsme se nakonec rozhodli, že tam tu soupravu nedáme kvůli zkouškám. Máme hotové vozy první soupravy, která je v intenzivním testování. Nyní se dokončuje druhá souprava, a abychom ty zkoušky urychlili, pošleme ji rovněž rovnou na testy. Ono se to nezdá, ale kdybychom soupravu poslali na veletrh, nemohli bychom na ni zhruba čtyři týdny sáhnout. Tak jsme se rozhodli, že do Berlína vyšleme jen lokomotivu.

☞ S dodávkou doháníte časový skluz. Cím byl způsoben?

Projekt od začátku vyvíjíme společně s Deutsche Bahn

a spoustu času zabralo upřesnění provedení vagonů. Podotýkám, že jde o velice sofistikované vozy pro rychlost až 200 kilometrů v hodině. Musejí splňovat všechny současné normy s veškerým komfortem pro cestující. Řešili jsme mimo jiné jeden zajímavý detail, a tím je boční vítr při režimu sunuté soupravy (lokomotiva vlak tlačí – pozn. aut.). To je trochu jiná situace, než když je lokomotiva v čele. Abychom vyhověli novým přísným německým normám na aerodynamiku, strávili jsme nad tím spoustu času.

☞ Kdy ta souprava v Německu vyjede s cestujícími? Termín bych zatím nechtěl sdělovat, oznámíme jej společně s Deutsche Bahn. V každém případě v příštím roce už ty soupravy budou hodně vidět v pohybu, budou jezdit na českém zkušebním okruhu i v Německu.

☞ Hovoříme stále o elektrických vlacích. Nezaspala Škoda na poli motorových vlaků?

My víc věříme elektrické trakci, dlouhodobě je mnohem perspektivnější. Vidíme, že postupně probíhá elektrizace v České republice i v zahraničí. Zároveň hodně sázíme na takzvanou e-mobilitu, tedy bateriové pohony. Myslím si, že je otázkou času, kdy možnosti akumulátorů budou tak

velké, že začnou konkurovat motorákům. Domnívám se, že nás to za pět deset let velmi překvapí. Podíl dieselové trakce klesá. Takže o vývoji nového motoráku v tuto chvíli neuvažujeme.

☞ Jste tradičně vnímáni jako dvorní dodavatel ČD, i když se z té škatulky chcete vymanit. Jak velký podíl tvoří dodávky pro ČD?

Přesné číslo vám teď neřeknu, ale obecně jde více než polovina naší produkce do zahraničí. Nejnovější kontrakty jsou právě exportní. Nedávno jsme uzavřeli smlouvu na dodávku tramvají do tureckého Eskişehiru, budeme také dodávat tramvaje do lotyšské Rigy nebo německého Chemnitzu.

☞ To je první tramvajový kontrakt v Německu?

Ano, to je průlomová zakázka, první reference v Německu na tramvaje. Německo je obrovská tramvajová země, která má v tomto nevídaný potenciál. Jsme tam v současnosti v několika dalších tendrech.

☞ Pokud jde o západní Evropu, čeští exportéři si často stěžují, že přes oficiálně otevřené trhy jsou tam zahraniční výrobci v tendrech diskriminováni. Máte také takovou zkušenost? To mohu jednoznačně potvrdit. Jsou země, kam ani nejdeme, třeba Francie nebo Španělsko. To by byla ztráta

času. Rovněž Německo bývala poměrně uzavřená země, ale postupně se to začíná uvolňovat, důkazem toho jsou i naše úspěchy v Bavorsku nebo právě v Chemnitzu.

☞ Máte dobrý pocit z toho, že pronikáte na domovské území Siemensu?

Mám dobrý pocit z každého nového projektu. Příkladem je třeba ten zmíněný Eskişehir, už máme v Turecku přes 70 tramvají, přibude tam dalších 14.

☞ Dotýká se vás nějak politická situace v Turecku?

Na jednáních to není nijak cítit. Samozřejmě, jak toho byla plná média, kladli jsme si otázky, zda má vůbec cenu tam nabídku podávat. Ale reálně se nás to nijak nedotklo.

☞ Proberme ještě dvě země: Spojené státy a Čínu. Snažíte se proniknout do USA, kde ochránářství stále sílí. Nepouštíte se do předem ztracené bitvy?

Je to obrovská země, kde se trh městské a příměstské dopravy bouřlivě rozvíjí. Založili jsme tam dceřinou společnost, máme tam vlastní zaměstnance. Součástí naší strategie musí být i spolupráce s nějakým místním partnerem, jde hlavně o montáž. Teď hodně teoretizují, ale prototyp nejspíše vznikne tady v Česku a poté bude třeba přenést výrobu tam. Požadovaný podíl místních dílů se neustále zvyšuje, nyní je 65 procent a bude 70 procent. Ale jde o trh, kde se něco děje. Je to země, která si sice striktně chrání vnitřní trh, na druhé straně je ale otevřená firmám z ciziny, takže je to výzva. Teď jsme ve fázi tvoření strategie a systému, ještě nehovoříme o žádném konkrétním projektu.

☞ A co Čína?

Tam se podílíme na výrobě tří různých tramvají. Podle mě rozvoj tramvajové dopravy v Číně teprve přijde, nejprve je třeba dobudovat potřebnou infrastrukturu. Tramvaje děláme například pro město Su-čou, které je pro nás zajímavé i tím, že se tam účastníme velkého projektu metra. Dodáváme kompletně elektrickou výzbroj pro 80 souprav. To

Tomáš Ignačák (47)

Vystudoval Elektrotechnickou fakultu VUT v Brně

a postgraduál na Koperníkově univerzitě v polské Toruni. Od roku 1993 pracoval ve společnosti Pars nova (původně Pars DMN Šumperk), kde se v roce 2000 stal ředitelem a předsedou představenstva. Firma je od roku 2008 součástí skupiny Škoda Transportation. Od roku 2012 je Ignačák jedním z akcionářů skupiny. Ve stejném roce se stal viceprezidentem Škody pro obchod, o tři roky později postoupil na post generálního ředitele.

představuje dvě miliardy korun.

☞ Server MotejlekSkočdopole.com nedávno informoval o tom, že se o Škodu zajímá čínský gigant CRRC. Zpočátku má jít o nějaký druh společného podniku. Můžete k tomu něco říci?

Jak už jsem říkal, v Číně máme několik projektů a velmi si spolupráce s tamními firmami vážíme. Co se týká konkrétně vašeho dotazu, mohu vám říct poměrně žhavou novinku. Na konci září jsme podali nabídku na elektrické jednotky pro izraelské státní dráhy, a v případě úspěchu počítáme právě se spoluprací s firmou CRRC Sifang.

☞ Budete naopak dělat další vlastní akvizice podobné koupi finského Transtechu?

To byla mimochodem velmi zajímavá akvizice z pohledu výrobků i teritoria. Vstoupili jsme tím na skandinávský trh, Transtech je jediný železniční výrobce ve Skandinávii. Uskutečnili jsme tam restrukturalizaci a začlenění do skupiny, podařilo se nám obrátit i hospodaření, letos budeme v plusu. Dokonce před několika dny vyhrál Transtech soutěž na dodávku tramvají pro nově vybudovanou trať ve městě Tampere. Na vaši otázku odpovídám ano, pokud firma má dál růst, půjde o akvizice. Ale že by se něco konkrétního teď chystalo, to nikoli.

|| Jsou země, kam kvůli diskriminaci zahraničních výrobců ani nejdeme, třeba Francie nebo Španělsko. To by byla ztráta času.

Tvář dne

„Na dálnici D8 došlo k ne zrovna pozitivnímu vývoji, co se týče geologie. Svah se nám začal trochu hýbat, sledujeme ho pozorně,

řekl ministr dopravy Dan Ťok

str. 3

Foto: profimedia.cz

Komentář

Petr Koubský

Koberec za 20 miliard dolarů

Východoasijská kultura neodpouští chyby. Je to jeden z jejích hlavních rysů. Když selžete, zasluhujete trest a veřejné ponižení. Výsledkem tohoto přístupu jsou vynikající výkony, těžké neurózy a některé z nejvýkonnějších světových ekonomik. Korejská společnost Samsungu během posledních pár dnů. Zda natrvalo, to nikdo neví. Deník Korea Times v komentáři upozorňuje,

ně nebezpečnou sérii. Byl to jen jeden z mnoha podobných incidentů od uvedení této modelové řady, zato ten nejviditelnější. Včera výroba i prodej Note 7 definitivně skončily.

Tahle díra v koberci boeingu zatím vychází na dvacet miliard dolarů. O tolik se snížila tržní kapitalizace Samsungu během posledních pár dnů. Zda natrvalo, to nikdo neví. Deník Korea Times v komentáři upozorňuje,

Závody firem o co nejvýkonnější smartphone vedou do plamenů. Výkonné počítače mají stále větší hlad.

Před týdnem nastoupil jistý Brian Green do letadla Southwest Airlines v Louisville. Vypnul svůj telefon, jak se před letem sluší a patří. Přístroj se však začal zahřívat a pálit. Nakonec vypálil díru do koberece. Letadlo, které našťěsti ještě nezačalo rolovat, bylo evakuováno, jeden cestující se přiotrávil výparů a skončil v nemocnici. Na nejhorší došlo, když se ukázalo, že Green o pár dnů dříve dostal od prodejce svůj Samsung Galaxy Note 7 jako náhradní výměnou za údaj-

že se může vytratit důvěra zákazníků nejen v konkrétní telefon, ale v cokoli se značkou Samsung a koneckonců v korejské zboží vůbec. Možná to je přehnaná panika, jenže opravdu – kdo stojí o telefon, který může začít hořet v kapse? Kdyby to letadlo už bylo ve vzduchu, byla by situace podstatně napínavější.

Ostatní výrobci telefonů jsou zatím zticha. Vědí proč. Zatím měli štěstí – sice není značky, jejíž telefon by někdy nevyhořel, ale vždy šlo o je-

den vadný kus. Závody o co nejvýkonnější smartphone vedou doslova do plamenů. Čipy se alespoň zatím řídí Mooreovým zákonem, jejich výkon v čase exponenciálně roste. Baterie ne. Jejich kapacitu se daří zvyšovat jen pomalu, zatímco výkonné počítače, jimiž dnešní telefony jsou, mají stále větší hlad. A čím víc energie napěchujete do malého prostoru, tím si říkáte o větší malér, ať jde o akumulátor, lahev s benzinem nebo propanbutanovou bombu. Je koneckonců klidně možné, že právě baterie budou tím, co zabrzdí další rozvoj všech mobilních zařízení; snad jen dočasně. Nejhladovější totiž dnes není ani displej, ani všechna rádia, tedy mobil, GPS, Bluetooth a tak dále. Nejvíce „žerou“ čipy, na nichž běží software. A když pro ně neopatříme energii, nebude moci dál stupňovat jejich výkon.

Ke kultuře jihovýchodní Asie také patří, že ponižením se očistíte. Je to rituál, který vám umožní jít dál. Na fyzikální zákony ani na neosobní mechanismus světového trhu však sklopené oči neplatí. Cynik nemůže zamlčet, co by Samsungu pomohlo nejvíce: kdyby stejné potíže začal mít některý jeho konkurent. A to se může stát brzy.

Autor je analytikem IT

Glosa

Jak vládnout a nezradit?

Začínají se skládat krajské koalice a zaznívají slova o „zradě na voličích“. Tohoto pojmu už použil i prezident Zeman, když mluvil o skládání krajských vlád na Hraděku či Plzeňsku, kde je snaha vyšachovat z koalice vítěze voleb, hnutí ANO. Na druhé straně vztahy v české politice se v poslední době vyvinuly tak, že za zradu může být označena skoro každá koalice o více než dvou členech.

V Olomouckém kraji se nejspíš pravicová ODS spolčí nejen s levicovou ČSSD, ale i s babišovci, proti nimž Petr Fiala brojí jako proti zdroji všeho zla. Zrada? Ve středních Čechách tvoří základ koalice ANO a Starostové a nezávislí, což je jakž takž v pořádku, ale potřebují třetího. ODS ani TOP 09 by se do koalice s ANO správně vůbec nemělo chtít. ANO by nemělo chodit do koalice se „zkorumpovanou“ ČSSD. A s KSČM mají zase zakázáno spolupracovat Starostové. A žádná další strana už v zastupitelstvu není. Jak vládnout a nezradit? Jistě lze namítnout, že na regionální úrovni by ideologická měřítka a kritéria „zrady“ měla být o něco mírnější. Pak by ale bylo dobré na to myslet i během volebních kampaní zbytečně roztápěných stranickými centrály.

Martin Čaban

Pokud by se v kanceláři objevily nějaké malicherné spory, zavolejte Šárce. Dřív pracovala v jeslích.

Jablečná infuze

■ Ta nejchutnější a nejvoňavější jablka se sklízí až s pravým podzimem. Pečou se z nich koláče, které spolehlivě zažehnají splín a rozradostní první sychravé dny.

Kořeněný jablečný koláč

Ingredience: (forma o průměru 22 cm)

- 900 g jablek
- 100 g másla
- 30 g moučkového cukru
- 2 pevná jablka
- citronová šťáva
- 100 g celozrnné hladké mouky
- 70 g jemných ovesných vloček
- 40 g nasekaných ořechů
- ½ lžičky prášku do pečiva
- ½ lžičky jedlé sody
- sůl
- 200 g třtinového cukru
- 1 lžíce mleté skořice
- zázvor
- muškátový oříšek a hřebíček
- 1 velké vejce
- 60 ml slunečnicového oleje

Postup: Jablka nakrájejte na tenké plátky. Nechte zkaramelizovat se dvěma lžicemi másla a moučkovým cukrem. Duste, dokud se nerozvaří na pyré. Troubu zapněte na 160 stupňů Celsia a máslem vymažte dortovou formu. Pevná jablka nakrájejte na tenké měsíčky. Zakápněte citronem a trochou vody. Prosejte mouku s vločkami, ořechy, práškem do pečiva, sodou, solí, cukrem a kořením. Uprostřed udělejte důlek, přidejte vejce, olej a pyré a zadělejte těsto. To nalijte do formy. Pečte zhruba 30 minut, dokud není střed na povrchu pevný. Na koláč narovnejte jablka, pokladte šupinkami ze zbylého másla, posypte cukrem a pečte 30–35 minut dozlatova.

Čokoládový koláč s jablky

Ingredience: (forma o průměru 26 cm)

- 4 sladká jablka
- 100 g másla + na formu
- 100 g horké čokolády
- 3 velká vejce
- 100 g třtinového cukru + na formu
- 100 g mletých lískových oříšků
- 50 g sekaných piniových oříšků
- 2 lžice brandy nebo koňaku
- skořicová zmrzlina k podávání

Postup: Troubu zapněte na 180 stupňů Celsia. Jablka oloupejte, zbavte jádřinců a rozčtvřte. Máslo a čokoládu rozpusťte a promíchejte, nechte vychladnout na pokojovou teplotu. Žloutky vyšlehejte s cukrem do vysoké pěny. Z bílků vyšlehejte tuhý sníh. Do žloutkové pěny vmíchejte lískové a piniové oříšky a čokoládovou hmotu, brandy, nakonec opatrně vmíste i sníh. Formu vymažte máslem a vysypte cukrem. Nalijte do ní těsto a do něj řezem dolů zatlačte jablka. Pečte zhruba 35 minut. Podávejte se skořicovou zmrzlinou.

TIP: Čokolády není nikdy dost. Do těsta můžete přisypat trochu čokoládových pecek nebo nahrubo nasekané čokoládové kousky.

Jablka v cideru

Ingredience na šest až osm porcí:

- 50 g másla
- 50 g krupicového cukru
- 70 g hrubé mouky
- 6 sladkých sucharů (případně tvrdá vánočka či brioška)
- kůra ze 2 citronů
- moučkový cukr k podávání
- Ovoce:**
- 1 kg drobných kyselějších jablek
- 700 ml cideru
- 100 g krupicového cukru
- 400 g červeného ovoce (mražené červené plody nebo třeba blumy a švestky)
- 200 ml sladkého červeného vína

Postup: Jablka překrojte na poloviny a zbavte jádřinců. Zalijte v hrnci ciderem a přisypte cukr. Přiveďte k varu, plamen stáhněte na minimum a za občasného promíchání duste zhruba deset minut doměkka. Červené ovoce stejným způsobem svařte s vínem, podle potřeby dosladte. Z másla, cukru a mouky vypracujte drobenku. V té obalte nalámané suchary nebo tvrdé sladké pečivo. Červené ovoce naskládejte do formy, na ně urovnejte jablka, rozložte suchary a nasypete zbytek drobenky. Pečte asi 30 minut dozlatova. Posypte citronovou kůrou a cukrem.

Více receptů v aktuálním vydání měsíčníku F.O.O.D.

F.O.O.D.

Klub rváčů ještě šílenější než poprvé

■ Chuck Palahniuk pokračoval v Praze pokračování svého slavného románu. Dvojka Klubu rváčů není románem, ale komiksem. Vizuální podobu mu vtiskl oceňovaný umělec Cameron Stewart.

Stanislav Šulc

Revolucionáři devadesátých let vyměkli, stali se průměrnými fotry a jejich rodinné životy zaplavuje rutina a nuda. Nevynulo se to ani Sebastianovi, hlavnímu hrdinovi Klubu rváčů 2. Ačkoli fyzicky jde o tutéž osobu, již byl bezejmenný vypravěč slavného románu Chucka Palahniuka, osobnostní změna těchto charakterů je zásadní. Psychicky rozpolcený Sebastian své temné alter ego Tylera Durdena tlumí psychofarmakou. To však neznamená, že by svět byl v pořádku a nepotřeboval by trochu Durdenova anarchis-

tického šílení. Přinejmenším je potřebuje Sebastianova manželka Marla, které šílené já jejího muže občas chybí. Co se stane, když Sebastian nevědomky vysadí léky? Vše je možné včetně únosu potomka, který možná trpí stejnou poruchou, jakou má Sebastian.

Původní Klub rváčů byl ve výrazu hysterický a záměrně útočil na klasické čtenářské návyky. Autor vystupoval „mimo knihu“ (ve slavné filmové adaptaci mimo film), obracel se přímo na čtenáře. V pokračování jsou všechny tyto postupy zo-

pakovány a tvůrci jdou ještě dál. Komiksová forma jim dovoluje daleko větší experimenty a přirozený obrazový a textový tok je neustále porušován, boření a znovu stavění nově, časoprostorové zákony a zákony kontinuity děje jsou zcela smazány, tudíž méně zkušený čtenář se v Klubu rváčů 2 pravděpodobně nikdy neorientuje.

Přesto nejde o nezvládnutí formy, spíše naopak, Palahniuk a Cameron Stewart vytvořili je-

den z prvních komiksů, v nichž forma výrazně souzní s chaotickým obsahem. Zprvu jde téměř o konvenční vyprávění, které se ve vypravěčskou anarchii zvrhává až po vysazení léků. Vnitřní chaos postavy se mísí s chaosem ve vnějším světě a do toho se přidává také nejspíš smyšlený nepořádek autora, který si neumí s příběhem poradit (opět ty „meta“ výskyty z formy známé z románu i filmu).

Přes velkou míru fascinace, kterou komiksový Klub rváčů 2 nabízí, by čtenář neměl zapomenout na celek koukat kriticky. Zdaleka ne vše se povedlo a právě tvůrčí zmatky nejsou ani zábavné, ani příliš funkční pro celek. Taktéž natahovaný konec spíše otraví, než by dal příslovečnou tečku anarchistické jízdy. Přesto jde o velmi zajímavý komiksový experiment, který by si měl najít publikum.

Chuck Palahniuk, Cameron Stewart: Klub rváčů 2

Nakladatelství: Crew, 2016
Překlad: Richard Podaný
Hodnocení: 80 %

Původní Klub rváčů byl ve výrazu hysterický a záměrně útočil na klasické čtenářské návyky. Pokračování jde ještě dál.

Repro E15

Minirecenze

BLU-RAY

Zootropolis: Město zvířat

(Vydavatel: Magic Box)

Jeden z nejlepších a nejdůležitějších filmů letošního roku vychází na skvělém Blu-rayi. Překvapivě jde o animák Zootropolis, který dětem (a doufáme, že i jejich rodičům) vysvětluje současný svět a jeho pozitiva. Jako správný dětský film jasně ukazuje dobro, zlo. Jako správný moderní film tyto velké koncepty nepřináší nijak jednoduše, přesto didakticky správně. K tomu disk nabízí také řadu velmi povedených bonusů, čímž se z něj stává jeden z prvních jasných tipů na vánoční dárek.

HUDBA

Green Day: Revolution Radio

(Režie: Don Hall, Chris Williams)

Od roku 2012, kdy pop-punková Green Day vydali trojalbum Uno Dos Tré, se nová hudba populární trojice objevuje mechanicky každé dva roky. Letošní podzim tak přinesl do éteru novinku Revolution Radio. Termíny „novinka“ či „rozhlasová revoluce“ je však brát s rezervou. Nového tu není vůbec nic, Green Day pokračují ve změkčování vlastního zvuku, ještě výrazněji sázejí na stadionové skandovačky, tklivé balady a na refrény typu lalalalaaa. Ano, jsou tu kytařa, basa a stále solidní bicí, ale tím spojnice se stále skvělou deskou z roku 1994 Dookie končí. Poslední dobrou deskou kalifornské party tak nadále zůstává American Idiot z roku 2004.

Stanislav Šulc

Krátce

Světové kapely v Praze

Česká metropole nabídne příští rok několik zajímavých koncertů. Již v květnu zahraje v Edenu britská kapela Depeche Mode. V červnu pak v O₂ areně vystoupí System of a Down.

Román zve do světa švédských financí

Nakladatelství Metafora vydává román Nepřátelé a milenci švédské spisovatelky s českými kořeny Simony Ahrnstedtové. Kniha se odehrává ve světě švédských financí.

Nová kniha rekordů

Nové vydání Guinnessovy knihy rekordů si lidé budou moci v knihkupectvích koupit od pondělí 17. října. Nákladem 12 tisíc výtisků ji vydalo nakladatelství Slovart. /čtk, sul/

Nechtěl jsem pracovat s filmovým establishmentem

■ Po šesti letech od premiéry fantaskního dramatu *Bibliothèque Pascal* se do českých kin vrátil maďarský filmař **Szabolcs Hajdu**. Jeho novinka *Rodinné štěstí*, kterou režíroval, napsal a v níž i vytvořil hlavní roli, se divákům poprvé představila také v Česku – na filmovém festivalu v Karlových Varech. Zde vyhrála dvě ceny včetně Křišťálového glóbu pro nejlepší snímek.

Iva Přivřelová

ES Pomohlo snímku vítězství v Karlových Varech?

Velmi, získal díky němu pozvání na řadu festivalů. A také velkou odezvu a pozornost v Maďarsku. Z *Rodinného štěstí* se v podstatě stal maďarský film roku 2016. Bez té ceny by rozhodně takový ohlas neměl.

ES A finančně?

Když nám ve Varech řekli, že nemáme odjíždět, samozřejmě nám neprozradili, co vyhrájeme. Během udílení jsem tak začal spekulovat, počítal jsem, co už se rozdalo. Sice jsem pak dostal cenu za herecký výkon, ale přišlo mi, že celý štáb by jen kvůli tomu na festivalu nezdrželi. Před vyhlášením nejlepšího režie mi moje žena zašeptala, že hlavní cenu doprovází 25 tisíc dolarů. V tom okamžiku jsem to začal šíleně prožívat. Naštěstí to trvalo jen minutu a pak opravdu oznámili, že jsme vyhráli. Nám se ty peníze totiž dost hodily. *Rodinné štěstí* jsme natočili za velmi skromných podmínek, i tak jsme ale na něj vyčerpali všechny své úspory.

ES Rozpočet vaší novinky byl jen pět tisíc eur. To je situace v maďarském filmu tak špatná?

Vůbec ne, na maďarský film se v rámci grantů dávají velké peníze. Ale já jsem nechtěl spolupracovat se stávajícím systémem. Když do něj vstoupíte, станете se jedním z ozubených koleček. Když se začnete točit opačným směrem, tak vás vylomí. Už jen způsob vzniku toho systému

byl pro mě nepřijatelný. Neexistuje v něm žádná profesní samospráva, jde o diktát. Bizarne kombinuje komunistický systém financování filmu z padesátých let a fungování hollywoodských studií.

ES Maďarský film se přitom zdá na vzestupu, Saulův syn letos vyhrál Oscara.

Fakt, že i tak u nás vznikají dobré filmy, je zavádějící. Filmy netočí politici a úředníci, ti je jen pak mohou využít jako propagaci své práce. Málo lidí si přitom uvědomí, jak silně tento proces eroduje osobnosti. Navíc víme jen o snímcích, které vznikly, ne o té spoustě zamítnutých. Řada těch úspěšných filmů se také připravovala několik let, tudíž nejsou zásluhou současného systému.

ES Takže si financování svých snímků budete už vždycky shánět sám?

Netvrdím, že s tímto systémem nebudu nikdy spolupracovat. Kdybych dostal míru tvůrčí svobody, jako jsem měl u *Rodinného štěstí*, a měl bych pocit, že vznikne film, který má co říct, pak by to asi převážilo nad ideologickým upejpáním. Není totiž normální, abych během natáčení pracoval přes den jako stavební dělník a moje žena jako prodavačka v parfumerii. Člověka to sice udržuje v mentální a fyzické kondici, ale radši bych svou energii obrátil jinak.

ES Fakt, že se *Rodinné štěstí* natáčelo u vás doma, hraje v něm i vaše rodina a za kamerou stálo třináct

Foto: profimedia.cz

vašich studentů z filmové školy, je tedy hlavně finanční rozhodnutí? Ve filmu to skoro vypadá jako umělecký záměr.

To jsem rád. Ze situace nouze jsme se pokusili vytěžit co nejvíc. Loni v květnu jsme se rozhodli, že z našeho divadelního představení uděláme film. Sešel jsem se s různými producenty, všichni byli moc milí a fandili nám, ale tvrdili, že jen těžko můžeme natočit film za pět tisíc eur. Po několikátém takovém rozhovoru, z kterého nic nevzešlo, jsem si řekl dost. A stanovil jsem, že začneme točit 1. září. V tom okamžiku jsme měli dva měsíce na to, abychom sehnali, co jen můžeme. Vznikl štáb z lidí, kteří měli čas. Prohlédli jsme si pár bytů, ale ty zdarma se nehodily a ty vhodné jsme si nemohli dovolit, tak jsme logicky skončili u nás doma. Oslovil jsem několik kameramanů, ale nikdo nemohl, tak jsem to pojal jako takový workshop se svými studenty z oboru kamera.

ES Rodinné štěstí pozoruje napjaté vztahy mezi dvěma příbuznými rodinami v jednom bytě. Prý jste ve filmu chtěl říci i něco o maďarské hádavé povaze?

Je fakt, že v Maďarsku stačí sebemenší událost, abychom si hned vyjeli po krku. Ale to podle mě nevychází z toho, že takoví jsme jako národ. Celá společnost je teď frustrovaná. Lidé jsou přetažení, vystresovaní, to pak stačí malá jiskra a pustí se do sebe. Ale přestože si postavy říkají ošklivé či tvrdé věci, existuje mezi nimi vzájemné úcta. Herce jsem vedl k tomu, aby pod jejich dialogy byla cítit láska. Nebo alespoň potřeba lásky. Například aby divák věděl, že postava říká tohle, protože se jí nedostává lásky – jinak by takhle nemluvila. Nebo chce lásku vyjádřit, ale neumí to. Nechtěl jsem zobrazit primárně arogantní střety.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Foto dne

Foto: tisk

VRACEJÍ ŘEKÁM ŽIVOT. Stavbaři dokončují na Bokovském potoce v Rudníku na Trutnovsku rybí přechody. Stavba na vodním toku má rybám zajistit jejich přirozený pohyb při migraci. Krkonošští ochranáři se tak snaží vrátit život do horských řek.

Vědci zjistili, že...

...zemědělství funguje i bez země

■ Australská firma pěstuje tony rajčat jen díky energii ze slunce a mořské vodě.

Uprostřed pouště nedaleko australského města Port Augusta stojí několik skleníků o celkové ploše dvaceti hektarů a vedle nich 115metrový stožár solárně-termální elektrárny obklopený sestavou 23 tisíc zrcadel. Uvnitř skleníků jsou tisíce rostlin rajčat, které rostou jen z vody. Ta voda ovšem byla původně mořská a k jejímu vyčištění byla použita

energie výhradně ze zmíněné elektrárny.

Firma Sundrop Farms s hydroponií experimentuje už od roku 2009 a celý koncept podle svého zakladatele a šéfa Philippa Saumwebera vypracovala do fáze, kdy její skleníky produkují 17 tisíc tun rajčat ročně. Od roku 2014, kdy postavila vlastní elektrárnu, však nespotřebovala jedinou kilowatthodinu energie z externí sítě.

Farma čerpá mořskou vodu ze zhruba tří kilometrů vzdálené zátoky. Ve vlastních desalinizačních nádržích ji zpracuje a následně

nažene do skleníků. Tam je vsáknuta do podkladu pro kořenový systém rostlin – drti z kokosových skořápek a běžného kartonu. I přes zimní měsíce není potřeba skleníky vytápět, stačí jim prohrát z běžného slunečního záření. Přes léto, kdy tamní teploty sahají až k 50 stupňům Celsia, se

ŽÁDNÉ SCI-FI. Odsolení díky solárně-termální elektrárně funguje. Hydroponické pěstování tak nabízí budoucnost udržitelnému zemědělství.

Foto: Sundrop Farms

o řízení mikroklimatu starají počítačové systémy.

Takzvané hydroponické pěstování rostlin je v poslední době předmětem mnoha experimentů: „Může díky tomu lidstvo zvýšit efektivitu zemědělství?“ „Co vše lze hydroponicky vypěstovat?“ a „Jak obecně zvýšit účinnost a ekologičnost hydroponních farem?“ jsou nejčastější otázky. Zdá se, že Sundrop Farms na ně již zná odpovědi. Australané letos navíc expandovali, menší farmy založené na stejném principu vznikly na jahody v USA a na papričky v Portugalsku. /msc/

Finance

Co je dobré vědět o hypotékách

Kdy lze RPSN označit za výhodnou? Dostane hypotéku opravdu každý? Jak probíhá v praxi refinancování hypotečního úvěru? Odpovědi a praktické tipy se vám pokusíme nabídnout v následujícím přehledu.

1. Dá se podle RPSN obecně určit, kdy je hypotéka výhodná?

Jednoznačně lze říci, že hypotéka je tím levnější, čím je RPSN nižší. Do velké míry ale záleží na aktuální výši úrokových sazeb na trhu. „Do RPSN by měla banka zahrnout všechny náklady spojené s poskytnutím hypotéky, které jsou jí známy v době poskytnutí úvěru. Obecně nelze říci, při jaké RPSN je hypotéka výhodná. Výše závisí od doby splatnosti hypotéky, od výše úrokové sazby a také na poplatcích, které banka započítává jako povinné při zřízení hypotéky,“ říká produktová manažerka hypotečních úvěrů v mBank Martina Holubková.

Do RPSN se také mohou zahrnout poplatky katastru za vklad a výmaz zástavního práva, za list vlastnictví či pojištění nemovitosti, případně pojištění schopnosti splácet. U hypoték tedy určité sledujte nejen výši úrokových sazeb, ale i veškeré poplatky, které jsou s vyřízením hypotéky spojené. Některé banky vám nabídnou hypotéku bez poplatků, někdy je nutností mít u banky běžný účet. Obecně je výhodná ta hypotéka, která má malý rozdíl mezi RPSN a úrokovou sazbou. Momentálně se však u hypoték nepočítá, respektive neuvádí, což by se mělo změnit s účinností nového zákona o spotřebitelském úvěru. Ten začne platit 1. prosince 2016. Po tomto datu už se dozvíte, jakou RPSN zaplatíte.

2. Odvíjí se nějak částka, kterou banka klientovi půjčí, od hodnoty nemovitosti, kterou klient ručí?

„Částka se určuje dle takzvaného LTV (poměr úvěru k hodnotě pořízované nemovitosti). Hodnota LTV udává, jakou maximální částku může klient obdržet vůči ceně nemovitosti. Například při výši LTV 90 procent by klient při hodnotě nemovitosti 600 tisíc korun dostal 540 tisíc korun,“ uvádí Petra Kopecká, tisková mluvčí Raiffeisenbank.

ZMĚNA BANKY. Při refinancování v průběhu fixace je také ještě potřeba počítat s kompenzací nákladů, které bance vznikají v souvislosti s předčasným splacením hypotéky. Pro refinancování musíte mít často splněnu i podmínku bezproblémového splácení po určitou dobu.

To, do jaké výše hodnoty nemovitosti hypotéku získáte, záleží na bance. Například Fio banka poskytne hypotéku do výše 85 procent hodnoty kupované nemovitosti. V mBank je to 90 procent pro účelovou hypotéku, pro neúčelovou 75 procent. Moneta Money Bank poskytuje v některých případech až 90 procent hodnoty nemovitosti.

3. Lze si půjčit na celou cenu nemovitosti?

„Hypotéky bylo možné poskytovat až do 100 procent hodnoty nemovitosti, po omezení ČNB od října na 95 procent hodnoty nemovitosti a od dubna 2017 na maximálně 90 procent hodnoty nemovitosti,“ uvádí Karel Chábek, manažer hypoték ČS.

4. Kdo dosáhne na hypotéku?

„Vše závisí na bonitě. Za banku mohou říci, že případů, kdy vyhodnotíme žadatele napoprvé jako málo bonitní, je minimum. Pokud je žadatelům napoprvé hypotéka zamítnuta, existuje několik možností, jak takovou situaci řešit. Například mohou ručit

další nemovitostí nebo přibrat spolužadatele o hypoteční úvěr. Nevychová-li ani jedna z těchto možností, navrhneme snížení výše požadovaného hypotečního úvěru,“ radí Marie Mocková z Hypoteční banky.

5. Jak správně vybrat hypotéku?

Samozřejmě je dobré poradit se s odborníkem. Ten vám může vypracovat finanční plán. „Je třeba si zjistit všechny podmínky hypotéky – nejen úrokovou sazbu, ale také všechny další související poplatky a správně si zvolit fixaci (při aktuálních velmi nízkých úrokových sazbách se doporučuje tyto sazby zafixovat na delší dobu, tedy alespoň pět let). A samozřejmě také zvážit, kolik peněz z rodinného rozpočtu může jít na splátku hypotéky, a podle toho rovněž zvolit, na jak dlouho si hypotéku vzít,“ doporučuje Tomáš Zavoral z Raiffeisenbank.

6. Refinancování – je složité?

V současné době je refinancování hypotéky již poměrně jednoduché. Klient musí bance doručit zejména

původní úvěrovou smlouvu, nabývací titul (například kupní smlouvu) a vyčíslení stávajícího dluhu v jiné bance.

„Vždy je ovšem potřeba důkladně zvážit, zda se refinancování hypotéky v konkrétním případě vyplatí a zda třeba není stávající banka schopna nabídnout klientovi srovnatelné podmínky, když u ní zůstane. Pokud klient refinancuje k datu refixace, zaplatí ještě poplatek katastrálnímu úřadu (aktuálně jeden tisíc korun) za podání návrhu na vklad zástavního práva a také za výmaz zástavního práva ve prospěch banky, u níž má současnou hypotéku, většínou také určitý poplatek za vyčíslení a potvrzení zůstatku původní hypotéky a poplatek za služby notáře při ověření podpisů na zástavní smlouvě. Při refinancování v průběhu fixace je také ještě potřeba počítat s kompenzací nákladů, které bance vznikají v souvislosti s předčasným splacením hypotéky,“ vysvětluje Michal Teubner z Komerční banky. Pro refinancování musíte mít často splněnu i podmínku bezproblémového splácení po určitou dobu.

Nejčastější triky realitních kanceláří

K tomu, aby některé realitní kanceláře získaly klienty, neváhají použít nejrůznější triky a figle. Zájem klienta je v tomto případě v nedohlednu. Proto je důležité věnovat výběru realitní kanceláře velkou pozornost.

Nelepší způsob, jak si vybrat služby realitní kanceláře, je doporučení od někoho, kdo již má zkušenosti. Pozitivní reference mluví vždy za vše. Pokud ale ve vašem okolí nikdo takový není, nezaoufejte. Představíme vám hned několik častých triků realitních kanceláří. Snadno pak rozeznáte nepoctivou realitní kancelář.

Exkluzivní smlouva

Realitní kanceláře mají téměř vždy jasný cíl. Podepsat s vámi exkluzivní či jinou smlouvu o spolupráci. Na tom není jistě nic špatného za předpokladu, že realitní makléř bude postupovat korektním a férovým způsobem.

Exkluzivní smlouva bývá podmíněna nějakým závazkem. Ze strany realitky by se mělo jednat o výhradní právo nabízet vaši nemovitost a věnovat tomu maximální úsilí. Inzerovaná nemovitost pouze jednou společností může vyvolat dojem skutečně exkluzivní nabídky. Ovšem nečestní makléři mnohdy zneužívají klientovu neznalost a neinformovanost. Proto je dobré si vždy pozorně pročíst, co podepisujete. Předjedete tak nepříjemnému zjištění, že se vaše představy o prodeji či koupi liší od již podepsané smlouvy.

Nepravdivý kupec

Jestliže vám zavolá makléř a říká: „Mám kupce,“ určitě se neradujte v případě, pokud vám tuto radostnou informaci sdělí, aniž vaši nemovitost vůbec kdy viděl. V tomto případě přivede zájemce, který oplývá nadšením od samého začátku, a přímou cestou z prohlídky nemovitosti si jde vyzvednout finance do banky. Háček spočívá v podepsání exkluzivní smlouvy, kdy už svoji nemovitost nemůžete poskytnout jiné realitní kanceláři.

Nadšený zájemce byl pouze nastrčená figurka, která měla

za úkol vlastníka nalákat k podpisu. Po uzavření smlouvy si to dotýčný zájemce rozmyslí a vy musíte čekat, zda se najde jiný kupec. Jak předejít této nešťastné situaci? Podepište exkluzivní smlouvu pouze s kanceláří, která vám je schopna poskytnout opravdu kvalitní „balíček“ služeb. Velmi výhodné jsou síťové kanceláře, které mají pobočky po celé České republice a spolupracují mezi sebou.

Neprodejná cena

Při prodeji nemovitosti je jistě příjemné se dozvědět, že právě ta vaše se prodá za snovou cenu. Ale opět pozor. Pokud vám makléř určí tržní hodnotu, aniž nemovitost viděl nebo si ji pouze letmo osobně prohlédl, jedná se o jeden z dalších falešných triků, jak vás nalákat k podpisu exkluzivní smlouvy. Bohužel zájem o nabízenou nemovitost je většinou bez odezvy několik měsíců, či dokonce roků.

Následkem jednání ze strany realitní kanceláře jste později donuceni snížit stanovenou prodejní cenu na reálnou tržní hodnotu. Někdy se vlastník ocitne v situaci, kdy peníze nutně potřebuje a cenu často sníží i na méně, než původně sám zamýšlel. Abyste nerozšiřovali řady přibližně 90 procent klientů, kteří naletí na nadhodnocenou prodejní cenu, nechte si udělat přehled podle obdobných inzerátů ve vaší lokalitě.

Nenechte inzerovat bez souhlasu

V praxi je možné se setkat s takzvaným tajným agentem. Jde o makléře, který si s prodejcem nemovitosti domluví schůzku a vydává se za klienta. Nabízenou nemovitost si důkladně prohlédne, nafotí a odejde. Následně ji začne bez vašeho vědomí, a především souhlasu inzerovat a nabízet klientům. Mnohdy dokonce pod cenou. V případě zájmu se vám smlouvu snaží vnutit. Spoléhá totiž na to, že jistého kupce neodmítnete.

Foto: profilmedia.cz

ZÁVAZEK. Realitní kanceláře mají téměř vždy jasný cíl. Podepsat s vámi exkluzivní či jinou smlouvu o spolupráci. Na tom není jistě nic špatného za předpokladu, že realitní makléř bude postupovat korektním a férovým způsobem.

Zaručenou obranou na tento druh podvodu je nechat každému potenciálnímu zájemci podepsat prohlášení, že pořízené fotografie z prohlídky nemovitosti budou sloužit pouze k jeho soukromým účelům a případné zveřejnění je pod hrozbou pokuty.

Zavedená kancelář

Pokud si s vámi makléř domluví schůzku v restauraci, u vás v bytě nebo na jiném místě, je to alarmující. Realitka, která nemá vlastní kancelář? Pravděpodobně jste padli do spárů podvodníka nebo někoho, kdo za sebou nemá žádné uzavřené obchody či zkušenosti. O solidnosti kanceláře vám například napoví, jak dlouho je na trhu, jakými webovými

stránkami se prezentuje, na jaké adrese společnost sídlí nebo kde a v jaké míře inzeruje a jaké má reference.

Komplexní rozsah služeb

Podezřele může vystupovat rovněž realitní kancelář, která se zabývá pouze vyhledáváním zájemců o koupi nabízené nemovitosti. Z jakého důvodu není schopna nabídnout komplexní rozsah služeb? V dnešním konkurenčním boji se jistě každá společnost snaží nabídnout svým zákazníkům co nejlépejší zajištění celého průběhu obchodu.

Anketa

Co vede u bank v oblasti spoření, hypoték a klientských lákadel

1. Jaký produkt je v současné době pro klienty nejvhodnější, pokud chtějí zhodnotit naspořené peníze?

2. O jaké hypoteční úvěry mají lidé největší zájem?

3. Čím se snažíte přilákat nové/potenciální klienty?

Robert Chřístof,
obchodní ředitel, mBank

1. Je otázkou, zda v dnešní době super nízkých sazeb je vůbec ekonomicky opodstatněné odkládat spotřebu. Na trhu dnes není bezrizikový produkt významně zhodnocující úspory. Samozřejmě připadají v úvahu spořicí a termínované vklady, ale jejich úročení je velmi nízké a nelze očekávat brzkou změnu.

2. Nejčastěji se setkáváme s hypotékami na nákup a rekonstrukci. V letošním roce nám významně narostl podíl investičních hypoték, což jsou hypotéky, kdy oproti stávající nemovitosti si klient půjčuje prostředky například na studium, koníčky nebo například na nákup nemovitosti v zahraničí.

3. Dlouhodobě na doporučení stávajících klientů; ten kdo je spokojený, to poměrně ochotně sdílí se svým okolím. Aktuálně investujeme do rozšíření povědomosti u produktu nazvaného „půjčka na zkoušku“. Tato unikátní půjčka je s nulovým úročením a jen dvouprocentním vstupním poplatkem. Ideální produkt po někoho, kdo nechce spořit, chce nakupovat ihned a zbytečně nepřeláčet.

Přemysl Valouch,
ředitel personálního bankovníctví,
Expobank CZ

1. Pro zhodnocení úspor je v současné době výhodné využít produkty, kde se kromě úrokové sazby do zhodnocení promítá i jiná složka, typicky podpora ze strany státu. Klient by tedy měl mít portfolio slo-

žené ze stavebního spoření s úložkou optimalizovanou pro získání maximální výše státní podpory. Dále doplňkové penzijní spoření, opět s úložkou optimalizovanou pro získání maximální státní podpory a daňového zvýhodnění. Pak je samozřejmostí rezerva na spořicí účet, zde již s nižším výnosem, nicméně nezbytná pro finanční stabilitu klienta. Ostatní finance by pak měly být diverzifikovány do investičních produktů.

2. V poslední době zaznamenáváme zvýšený zájem ze strany OSVČ a majitelů společností – fyzických osob – o financování investic do nemovitostí, a to jak k bydlení, tak do nemovitostí komerčního charakteru, jako jsou nebytové prostory, penzióny, provozní budovy s byty i bez bytů. Nejedná se o podnikatelské financování, ale převážně o investice soukromé.

Současně je tato poptávka doprovázena požadavkem na individuální posouzení příjmů a bonity klienta ve formě hypoték bez doložení příjmu nebo alternativního vyhodnocení příjmů (například z obrátu podnikání). Jde o logický požadavek navázaný na blížící se účinnost nového zákona o spotřebitelském úvěru, který zpřisňuje hodnocení úvěruschopnosti spotřebitelů při žádosti o hypotéku pro poskytovatele úvěrů.

Expobank CZ vždy přistupovala k takovému požadavkům individuálně, ať už z hlediska financované nemovitosti, tak i vyhodnocení příjmů a bonity klientů. Základním kritériem pro poskytnutí hypotéky byla její návratnost a to zůstane rozhodujícím kritériem i nadále.

3. Nové klienty se snažíme získat jak zajímavými parametry produktů, tak i kvalitou klientského servisu. Proto nabízíme běžné a podnikatelské účty v balíčcích s velmi atraktivními parametry. S běžným účtem Expo Global, který je možné získat zdarma, získá klient zlatou platební kartu s pojištěním, výběry z bankomatu po celém světě, SEPA platby a další služby bez poplatku. Pro podnikatele nabízíme účet Expo Gold, který kromě standardních služeb zahrnuje i osobní účet Global, SEPA platby zdarma, platební kartu Business Executive a řadu dalších služeb.

Cenným zdrojem jsou pro nás reference našich klientů a doporučení, které vnímáme jako projev důvěry a spokojenosti s poskytovanými službami.

Petr Plocek,
tiskový mluvčí, UniCredit Bank

1. V době nízkých úrokových sazeb na všech standardních spořicích produktech jako spořicí nebo termínované účty se dnes do popředí dostávají zejména pravidelné investice. Ty jsou již dlouhodobě hitem mezi českými investory a dostávají se dnes do hledáčku i lidí, kteří hledají alternativu klasickému spoření. Průměrný Čech podle našich statistik investuje každý měsíc zhruba 1250 korun. Výrazně více přitom investují muži, 1424 korun, ženy pak 1072 korun.

Pro investory s nižší částkou pro investování mohou být zajímavým nástrojem multi-asset fondy. V jediném fondu si investor kupuje portfolio kombinující akcie, dluhopisy a často doplňkově i alternativní investice jako komodity či realitní trh. Pro delší investiční horizont pak jsou stále populárnější odpovědi na extrémně nízké výnosy spořicího účtu a dluhopisů investiční certifikáty. Jejich atraktivita spočívá v kombinaci zajímavého výnosu mezi pěti až deseti procenty a vysoké pravděpodobnosti dosažení takového výnosu. Je však zapotřebí investovat mnohem vyšší částku.

V UniCredit Bank nabízíme klientům investiční program U Invest, díky kterému mohou investovat a spořit si tak již od částky 500 korun měsíčně. Nabízíme investiční horizonty tři, pět a sedmi let. V našem portfoliu máme širokou nabídku různých fondů pro každý typ investora, od konzervativních až po ty s nízkou averzí k riziku. Pravidelné investování Rytmos ve spolupráci s Pioneer Investments také umožňuje skrze malé měsíční částky 500 korun investovat do širokého spektra produktů od nejkonzervativ-

nějších až po dynamické. Investovat lze v korunách, eurech nebo v amerických dolarech s investičním horizontem od tří do 40 let.

2. V oblasti hypotečních úvěrů dnes jednoznačně převládají hypotéky s dlouhými fixacemi. Konkrétně se velké popularitě těší pětileté fixace, které nahradily dříve nejpopulárnější tříleté fixace. Výrazně více klienti využívají i sedmi- nebo desetileté fixace úrokové sazby. Důvod je jednoduchý. Sazby hypotečních úvěrů jsou dlouhodobě na minimu, například u nás pro tří-, pět-, sedmi- a desetiletou fixaci nabízíme sazbu již od 1,19 procenta p. a. Klienti si tak přes dlouhodobé fixace chtějí nízké splátky své hypotéky zajistit na co nejdelší možnou dobu.

3. V UniCredit Bank se dlouhodobě snažíme klientům nabízet jednoduché služby a zároveň služby, které jsou inovativní a atraktivní pro klienty. Takto jsme v posledním období představili například refinancování hypotéky on-line, přístup do mobilního SMART bankingu pomocí otisku prstu nebo přede dvěma lety unikátní bezpoplatkový běžný účet U konto s výběry z bankomatů po celém světě zcela zdarma a garancí podmínek na deset let. V oblasti inovací plánujeme ještě letos představit další novinky.

UniCredit Bank je součástí silné mezinárodní skupiny UniCredit, která patří mezi nejdůležitější bankovní skupiny na evropském trhu. Nabízíme služby nejen pro retailové klienty, ale i pro živnostníky, podnikatele a velké korporace, státní správu, služby v oblasti privátního bankovníctví nebo leasingu. Této komplexnosti naší nabídky dokážeme využívat a jsme tak schopni výborně obsloužit klienty jak v jejich soukromých, tak i například podnikatelských potřebách.

Z pohledu konkrétních produktů pak je naší vlajkovou lodí zmiňované U konto, výhodné hypoteční a spotřebitelské úvěry včetně produktů jejich refinancování. V oblasti bankovních služeb pro podnikatele nabízíme klientům komplexní servis od účtů přes investice až po financování a leasingové služby. V privátním bankovníctví pak klientům nabízíme kromě dokonalé správy jejich majetku i unikátní službu Art Banking orientovanou na investice do umění.

Podílové fondy vyžadují trpělivost

Nenechte peníze ležet ladem na běžných účtech, které dnes nabízejí jen nízkou úrokovou sazbu. Raději je investujte. V podílových fondech máte šanci své peníze dobře zhodnotit.

Každý druhý Čech si investice spojuje spíše s negativními pocity, má z nich obavy nebo jim nedůvěřuje. Navíc jsou pro ně investice nesrozumitelné. Ukázaly to loňské výsledky průzkumu vzdělávacího projektu Den finanční gramotnosti. Při pohledu na nízké úrokové sazby na tradičních spořicítech produktů se přesto začíná více lidí nad investicemi zamýšlet.

Jak tedy naspořit dětem startovné do života? Nebo si nastřádat peníze na přilepšenou na stáří? „Lidé by neměli spoléhat na to, že jim spokojené stáří zajistí jen starobní důchod. Měli by vzít odpovědnost za výši svého příjmu v penzi do vlastních rukou,“ říká Josef Uchytíl, finanční poradce Partners. Kromě notoricky známého penzijního spoření by neměli podceňovat ani podílové fondy.

Investice jsou jako běh na dlouhou trať

„Pokud už od začátku víte, že chcete spořit dlouhodobě, nebojte se pravidelných investic. Je mnohem lepší varianta investovat postupně malé částky, než sušit deset let peníze

POČÁTEČNÍ ROZVAHA. U každé investice je třeba zvažovat tři základní parametry – výnos, likviditu a riziko.

ve stavebním spoření, a poté řešit, kam s balíkem peněz z vypovězené smlouvy,“ vysvětluje Aleš Tůma, investiční analytik Partners.

K úspěšnému investování přitom stačí dodržet několik základních pravidel. V první řadě je nutné mít dostatečnou likvidní rezervu pro

nečekané výdaje. „Je nesmysl investovat do akcií, pokud byste je museli prodávat kvůli rozbitému autu. Další klíčový faktor je dostatečně dlouhý horizont. Na dva až tři roky má smysl zaparkovat peníze v bance, na 20 až 30 let při spoření na penzi by to naopak byla velká chyba,“ radí analytik.

Vyzrajte na riziko: zůstaňte v klidu i při poklesu

U každé investice je třeba zvažovat tři základní parametry – výnos, likviditu a riziko. S likviditou je to jednoduché, peníze z fondů jsou v případě potřeby v většině fondů k dispozici během několika pracovních dní.

Složitější je to s rizikem a výnosem. Možnost vyššího výnosu jde s rizikem ruku v ruce – z tohoto pravidla ve světě investic neexistují výjimky. Je tedy potřeba položit si otázku, jak moc vás bolí možnost, že určitou část prostředků proděláte.

Každý bankéř či investiční poradce vám proto dá vyplnit dotazník, jehož výsledkem bude, že jste „konzervativní“, „vyvážený“ či „dynamický“ klient. To sice hodně pomůže s výběrem vhodné strategie, ale zároveň jde o nutně zjednodušující škatulky. Ne vždy vypovídají o tom, jak se jako investor skutečně zachováte, když dojde na lámání chleba. I poměrně konzervativní investice může zakolísat a nemálo investorů se vyděsí a ptá se: „co s tím mám udělat, než přijdu o všechno“.

Pokud ale jde o dlouhodobou pravidelnou investici, nezapomínejte na to, že krátkodobé kolísání odnese čas. Pokud při prvním větším poklesu vašeho portfolia dokážete udržet nervy na uzdě a dodržet plán, který jste si původně vytyčili, máte jako investor téměř vyhráno. /lum/

Hvězdné investice bez vstupních poplatků

Kam jít, pokud chcete investovat? Do banky nebo investiční společnosti. Jednou z těch ryze českých a rychle rostoucích je Partners investiční společnost. Její čtyři podílové fondy spoluvytvářel známý ekonom Pavel Kohout. „Společnosti se daří, spravuje už přes dvě miliardy korun,“ říká její **portfolio manažer Martin Mašát** (na snímku).

Velkou výhodou Partners investiční společnosti je nezávislost na jakékoli finanční skupině. Má tak širší prostor při výběru investic na trzích.

Fond 7 Stars sleduje nejvyspělejší ekonomiky světa

Nejmladší a zároveň nejdynamičtější v nabídce Partners IS je

akciový fond 7 Stars, který investuje převážně do trhů sedmi zemí. Ty se vyznačují svou vyspělostí, demokratickými principy a nepřetržitým fungováním svých finančních trhů. Jde o USA, Kanadu, Velkou Británii, Švýcarsko, Švédsko, Austrálii a o Nový Zéland.

S přehledem největší váhu mají aktuálně americké akcie, což odpovídá významu USA pro světovou ekonomiku. Doplnkově fond investuje i na dalších trzích, například v Německu.

Strategie je vhodná pro dlouhodobější investory, kterým nabízí i jednu podstatnou výhodu. Vstupní poplatek fondu je nulový, a pokud klient dodrží doporučený investiční horizont, neplatí ani žádný výstupní poplatek.

Nulové vstupní poplatky nabízí i fond Universe 6, který je naopak zaměřen na konzervativní investory.

Široká diverzifikace pomáhá

Pro investory se „středním“ apetitem riskovat pak jsou v nabídce dva smíšené fondy Universe 13 a Universe 10. Jejich strategie je podobná, první jmenovaný je dynamičtější.

Oba fondy investují napříč všemi druhy aktiv. Kromě akcií jde o dluhopisy s vysokým výnosem, nemovitostní a další alternativní fondy. Strategie tak nesází na jednu kartu a zároveň poskytuje komplexní investiční řešení v jednom „balíčku“. Fondy Partners investiční společnosti tak nabídnou investici konzervativním investorům i těm odvážnějším. /lum/

WWW.PLATIMVCAS.CZ

Cesta z dluhů nemusí bolet

www.platimvcas.cz je služba pro všechny, kteří hledají řešení, jak zmírnit dopad zadlužení.

Společnost LogiCall již více než 12 let v České republice a na Slovensku pomáhá řešit situaci mezi dlužníkem a věřitelem.

Upomínku o nezaplacenou částku může dostat skutečně každý. Někdy může jít jen o přehlédnutí, někdy je důvod hlubší a je nutné řešit finanční výpadky. LogiCall pomůže vždy a každému, kdo o to požádá. A nejen to. Dodržení dohody a provedení úhrady oceníme dárkem.

Ptáte se, jak je to možné? Kouzlo úspěchu je ve správné komunikaci a zkušenostech. Namísto dlužníků jsou tu spokojení zákazníci. Zákazník, který vidí, že i v horších časech si zaslouží úctu a podporu, to zpravidla ocení svou loajalitou. Spolupráce s LogiCall přináší všem stranám dlouhodobý pozitivní efekt. Ptáte se, jak to děláme? Nasloucháme a hledáme optimální řešení. Vždy se snažíme o reálnou dohodu mezi věřitelem a dlužníkem.

Jste dlužníkem nebo naopak věřitelem a nevíte co dál? Neváhejte se na nás obrátit a konzultovat vaši aktuální situaci s námi. Spolupracující dlužník může získat řadu benefitů, věřitel zase získá zpět své peníze. Striktní dodržování zákonů a etického kodexu je samozřejmostí stejně jako respektování lidské důstojnosti.

Jsme silní v komunikačních dovednostech, proto jsme úspěšní. Připojte se i Vy ke kampani platimvcas.cz. Přišel čas něco změnit.

“ **Zaplatit** musíte,
získat **můžete** ... ”

log!call
liable & competent

„Projekt platimvcas.cz je revoluční. V přístupu k dlužníkům, v řešení pohledávek. LogiCall pracuje v zákaznické podpoře již více než 12 let. Za tu dobu jsme rozpohybovali platby v celkovém objemu téměř 2 miliard korun. Kolika lidem jsme pomohli z dluhové pasti spočítat nelze. Stojí za tím náročná práce trénovaných konzultantek a konzultantů. Lidmi, kteří hovoří se stovkou nebo i dvěma sty lidmi denně. Citlivě kombinují metody vyjednávání a hledání pomoci. Ptáte se, jak to můžou zvládnout? Vytvořili jsme unikátní a propracovaný systém komunikace s fyzickými i právníckými osobami. Vytváříme malé specializované týmy a dělíme si pravidelně naše zkušenosti. Naše práce nás baví a mluví za nás naše výsledky. Obratě se na LogiCall a my přispějeme k Vašemu úspěchu.“

Ing. Ivan Kocmánek, jednatel LogiCall Česká republika, s.r.o., jednatel LogiCall Slovensko, s.r.o.

Více informací na www.platimvcas.cz nebo na telefonním čísle 554 689 111.